

Bakliyat - Hububat

BİRLİK

birlik@akib.org.tr

Sertifikalı Bakliyat Tohumunda Lider Kuruluş:

MTB Tohumculuk

*Kanada Eyalet hükümeti
EN BÜYÜK ONUR ÖDÜLÜNÜ
Hüseyin Arslan'a verdi*

MERSİN TİCARET BORSASI
90 YAŞINDA

**Dünya Bakliyat
Kongresi'nde
AKİB Rüzgarı Esti**

1 TEŞEKKÜRLER BİRLİK DERGİSİ YAŞINDA

KÜNYE

İmtiyaz Sahibi:

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar Ve
Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı
Mahmut Arslan

Yazı İşleri Müdürü

Hasan Okan Şenel

Yayın Yönetmeni

Mirza Turgut

Yayın Kurulu

Mahmut Arslan
Ö. Abdullah Özdemir
Şerafettin Memiş
Rişal Irmak
Ayhan Kahraman
Bekir Serttaş
Doğan Narin
Hüsamettin Memiş
Sabahattin Memiş
Hüseyin Tekin
Ömer Nazım Boynukalın
Hüseyin Arslan

**Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı
Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları
Birliği Dergisi**

Yıl:2 Sayı: 7

2 Ayda Bir Yayınlanır.

birlik@akib.org.tr

Başkandan,

Her yıl olduğu gibi bu yıl da, 6-8 Haziran tarihleri arasında Güneydoğu illerimizin ürün rekolte tahminleri için Ziraat Mühendisi ve tarla bitkisi uzmanı Hakan Öziç, Ziraat Mühendisi, Bitki Islahçısı Elif Uçar ve Arbel satın alma müdürümüz Bülent Şeker ile Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Batman, Şanlıurfa ve Siirt illerimizdeki mercimek ekim alanlarını dolaştık.

Meteoroloji verilerine göre yağışın durumu başta olmak üzere bir çok veri değerlendirmesi sonucunda Mercimek rekoltesi için tahminler oluşturduk. Tüm bu inceleme ve tespitler neticesinde 2016 yılında 330 bin ton olduğu düşünülen mercimek üretiminin 2017 yılında %15 artış göstererek 380 bin ton civarında olacağı tahmin edilmektedir. Fiyat beklentileri nedeniyle 2016 sezonunda satışa arz olmayan yaklaşık 50 bin ton stok-devir mahsulünde olduğu tahmin edildiğinde 2017 üretim sezonunda Türkiye'de 420-430 bin ton kırmızı mercimeğin pazara arz olması beklenmektedir.

Birleşmiş Milletler (BM)'in 2016 yılını 'dünya bakliyat yılı' ilan etmesinin ardından bakliyat ürünlerine yönelik farkındalığın artmasıyla medyada ve gündemde daha çok yer bulan bakliyat sektörü paydaşları her sene olduğu gibi bu sene de Dünya Bakliyat Konfederasyonu tarafından düzenlenen Dünya Bakliyat Kongresi'nde bir araya gelecek.

1999 yılından bu yana her sene dünyanın farklı bir şehrinde düzenlenen Dünya Bakliyat Kongresi 2015 yılında Las Vegas'ta, 2016 yılında ülkemizde İzmir Çeşme'de yapılmıştı. Kanada'nın Vancouver kentinde ilk defa 2001 yılında düzenlenen kongre, geçen 16 senenin ardından 2017 yılında yine aynı yerde Kanada'nın Vancouver kentinde bu kez "Geleceğin Gıdası" sloganıyla düzenlenecek.

Dünya Bakliyat Konfederasyonu (GPC) ve Kanada Özel Mahsuller Derneği (CSCA) ev sahipliğinde 10-13 Temmuz tarihlerinde Vancouver'de gerçekleştirilmesi planlanan, sektörün referans kişilerinin konuşmaları ile başlayacak etkinlikte iş panelleri ve sektörel sunumların yapılacağı oturumlar ve ikili iş görüşmelerinin gerçekleştirilebileceği resepsiyon ve gala yemeği organizasyonları düzenlenecek.

Bir yıl önce yayın hayatına başlayan BİRLİK dergimiz alanında çığır açtı. Sadece Bakliyat ve tarım değil, hayatın her alanında toplum ve birey için gerekli olan her başlığa yer verdi. Sektörümüzün sorunlarını ele alıp, tanıtımını yaparken, bunu toplumsal duyarlılıklar göstererek yaptı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Organizasyonu'na göre dünyada yaşayan her 100 kişiden 11'i, yani %10'u açlık ile karşı karşıyadır. Uluslararası kuruluşlar ve uzmanlar artan dünya nüfusuna koşturarak ve açlık sorununun önüne geçmek için 2025 yılına kadar dünya genelinde tarımsal üretimin %50 oranında artırılması gerektiğini ve ülkelerin sürdürülebilir bir tarımsal ekonomiye yönelmesi gerektiğini önermektedir. Bakliyatlar açlık sorunu ve giderek artan nüfus artışına cevap verecek en önemli tarım ürünüdür.

Elinizdeki 6. Sayı ile dergimiz bir yılını doldurmuş oldu. Gelecek sayıda görüşmek üzere

Mahmut ARSLAN

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Bakliyat Kongresi'nde
AKİB Rüzgarı Esti **08**

Hüseyin Arslan'a
Kanada'da Onur Ödülü **13**

Mersin Ticaret Borsası
90 Yaşında **16**

Akdeniz Diyeti Sağlıklı
Evrensel Beslenme **22**

Toros Üniversitesi'nden İstih-
damı Arttıracak Proje **28**

Üniversite-Sanayi El Ele Verdi **34**

Toros Üniversitesi 2017-2018
Akademik Yılı Açılışı
Gerçekleşti **36**

Uray Caddesi'nin Tarihsel
Öyküsü **40**

Vali Su'dan Ticaret
Borsası'na İade-i Ziyaret **42**

İyi, Kötü, Çirkin ve GDO **44**

Sertifikalı Bakliyat Tohumunda
Lider Kuruluş: MTB Tohumculuk **49**

Kent Radyo'dan Abdullah
Özdemir'e Ödül **52**

Yaylada Klasik Müzik **54**

İç Anadolu ile Akdeniz'in Bu-
luştugu Nokta
Uzunca Burç OLBA **57**

Karaman Milli Bankası
Bölüm 2 **61**

Hüseyin Arslan'a
Kent Radyo'dan Ödül **68**

ONUR ÖDÜ

13

36

TOROS Ü

ve ARBEL
n'a
a verilen en büyük

ÜLÜ

HEWAN
TO SERVICE

ished
Award
x pe
stinyas

CONVOYER

THE FUTURE OF FOOD
JULY 10-13, 2017

PULSES

GT Foods
Group

08

49

SERTİFİKALI BAKLIYAT TOHUMUNDA
LİDER KURULUŞ:
MTB TOHUMCULUK

16

İN TİCARET BORSASI
CINDA

FIAP Silver - THUONG TRAN DINH -Vietnam

Dünya Bakliyat Kongresi'nde AKİB Rüzgarı Esti

Kongrede 50'yi Aşkın Ülkeden 1000'i Aşkın Sektör Temsilcisini, Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı Hüseyin ARSLAN Ağırladı.

Ülkemizden 11 Bin km Mesafedeki Ticaret Merkezlerine Ticaret Heyetleri 50'ye Yakın Temsilciyle Gerçekleştiriliyor

PULSES VANCOUVER
THE FUTURE OF FOOD
JULY 10-13, 2017

AKİB bünyesinde gerçekleştirilen UR-GE Projeleri kapsamında , 10 - 13 Temmuz 2017 tarihlerinde Kanada'nın önemli liman ve ticaret merkezlerinden biri olan Vancouver şehrinde düzenlenen Dünya Bakliyat Kongresi'ne Türkiye damgasını vurdu.

AKİB Koordinatör Başkanı ve Akdeniz Hububat, Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut ARSLAN, Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nce yürütülmekte olan iki URGE projesi kapsamında eş zamanlı düzenlenen ticaret heyeti organizasyonları ile AKİB üyesi bakliyat ihracatçısı 47 firma temsilcisinin Dünya Bakliyat Kongresi'ne katılım sağladığını belirtti.

Bakliyat Sektörünün Göreceği En Büyük Buluşma Oldu

Bu yıl gerçekleştirilen Dünya Bakliyat Kongresi, 2,1 milyar dolarlık bakliyat ihracatıyla dünya toplam bakliyat ihracatında % 21'lik paya sahip olan Kanada'da ve dünyanın farklı kıtalarından 55 ülkenin üyesi olduğu sektörün en büyük meslek örgütü Dünya Bakliyat Konfederasyonu ile Kanada Özel Mahsuller Derneği işbirliğinde organize edilmektedir. Bu nedenle bugüne kadar bakliyat sektörünün göreceği en büyük buluşma olduğunu belirten ARSLAN, bu büyük organizasyona, Dünya Bakliyat Kon-

federasyonu başkanlığını yürüten ve bu görevi ülkemizden Mersin'den bir sektör temsilcisinin yapıyor olması nedeniyle haklı gururunu yaşadığımız Hüseyin ARSLAN'ın ev sahipliğinden dolayı da duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Kongrede 50'yi Aşkın Ülkeden 1000'i Aşkın Sektör Temsilcisini, Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı Hüseyin ARSLAN Ağrladı

Dünya Bakliyat Konfederasyonu ve Kanada Özel Mahsuller Derneği işbirliği içerisinde sektörün uzman paydaşlarının katılımlarıyla düzenlenen resepsiyon, 2017 yılı için sektördeki global arz, talep ve sorunların görüşüldüğü sektörel oturumlar ve ikili iş görüşmeleri organizasyonları için 1000'i aşkın temsilcinin Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı Hüseyin ARSLAN tarafından ağırlandığını belirten AKİB Koordinatör Başkanı ve Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı ARSLAN, organizasyonda ayrıca farklı ülkelere gelen Tarım Bakanlıkları temsilcilerinin de sektöre yönelik yaptıkları açıklamalarıyla katılımcıların bilgilendirildiğini belirtti.

Farklı Dillerde Bakliyat Konuşuldu

Arslan, 50'yi aşkın ülkeden 1000'i aşkın sektör paydaşının katılım sağladığı kongrede, 3 gün boyunca "Gıdanın Geleceği" sloganıyla bakliyat ürünlerinin tek tek analiz edildiğini ve

bir nevi gıdanın geleceğinin masaya yatırıldığını belirtti.

Ülkemizden 11 Bin km Mesafedeki Ticaret Merkezlerine Ticaret Heyetleri 50'ye Yakın Temsilciyle Gerçekleştiriliyor

Birliğimiz tarafından ilk zamanlarda gerçekleştirilen sektörel ticaret heyetlerinin ancak 10 civarında temsilciden oluştuğunu belirten Arslan, gerçekleştirilen ticaret heyetlerinin gelinen noktada ülkemizden 11 bin km mesafedeki ülkelerin en önemli endüstri, ticaret, liman şehirlerine bile 50'ye yakın kişiden oluştuğunu ve yakalanan bu başarının önümüzdeki dönemlerde de sürdürüleceğini ifade etti.

CICILS-IPTIC BİLGİ NOTU

Bilindiği gibi Ulusal Bakliyat Konseyi'nin talebi, Hükümetimizin önerisi üzerine Birleşmiş Milletler 2016 yılını "Dünya Bakliyat Yılı" ilan etti. Bunun üzerine bakliyat ürünlerine yönelik farkındalığın artmasıyla medyada ve gündemde daha çok yer bulan bakliyat sektörü paydaşları her sene olduğu gibi bu sene de Dünya Bakliyat Konfederasyonu (eski adıyla CICILS, yeni adıyla GPC) tarafından düzenlenen 'Dünya Bakliyat Kongresi'nde bir araya geldi.

1999 yılından bu yana her sene dünyanın farklı bir şehrinde düzenlenen Dünya Bakliyat Kongresi 2015 yılında Las Vegas'ta, 2016 yılında ülkemizde İzmir Çeşme'de yapılmıştı. Hem sektörün en prestijli buluşmasının olması hem de ülkemizin bakliyatındaki öneminin bir kez daha vurgulanması adına çok başarılı bir etkinlik yapılmıştı. Ülkemiz için oldukça yararlı bir süreci ifade etmişti. 53 ülkenin bakliyat sektörünün önemli oyuncularını çeşitli görüşmeler yaptılar ve bakliyatın geleceği konusunda önemli kararlar alındı.

Bu yıl gerçekleştirilen Dünya Bakliyat Kongresi ise 2,1 milyar dolarlık bakliyat ihracatıyla dünya toplam bakliyat ihracatında % 21'lik paya sahip olan Kanada'nın Vancouver şehrinde 10-13 Temmuz tarihlerinde gerçekleşti. Dünyanın farklı kıtalarından 55 ülkenin üyesi olduğu sektörün en büyük meslek örgütü Dünya Bakliyat Konfederasyonu ile Kanada Özel Mahsuller Derneği (CSCA) işbirliğinde "Geleceğin Gıdası" sloganıyla düzenlenen

Kongre'ye 55 ülkeden 1158 delege katılım sağladı. Bu nedenle bugüne kadar bakliyat sektörünün gördüğü en büyük buluşmaya tanık olduk. Bizim için ayrıca önemli bir nokta ise Türkiye'nin Kanada, Hindistan ve Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra en fazla delege sayısına sahip olan 4. Ülke olmasıdır. Toplamda yaklaşık 100'e yakın temsilcinin Türkiye'den katılmış olması ülkemizin bakliyattaki konumuna ve bakliyata verdiği öneme en güzel örnektir. Bu büyük organizasyona Dünya Bakliyat Konfederasyonu başkanlığını yürüten Hüseyin Arslan'ın ev sahipliği yapmış olması da oldukça memnuniyet verici bir durumdur. Bu görevi ülkemizden Mersin'den bir sektör temsilcisinin yapıyor olması ve tek aday olarak 2 yıllığına tekrar başkan seçilerek 2019'a kadar devam ettirecek olması bizler için haklı bir gurur kaynağıdır.

Bakliyat ürünlerinin insan sağlığına faydaları ve çeşitli hastalıklarla mücadele etmede önemine, üretiminden ülkeler arasındaki küresel ticaretine ve fiyat görünümüne kadar pek çok konunun masaya yatırıldığı Kongre, kuru gıda markalarının iletişimini güçlendirecek ve hareketlendirecek bir etkinlik oldu. Sektörün uzman paydaşlarının katılımlarıyla düzenlenen resepsiyon 2017 yılı için sektördeki global arz, talep ve sorunların görüşüldüğü sektörel oturumlar ve ikili iş görüşmelerini içeren bir platform oldu.

Bu yıl Kanada'nın önemli liman ve ticaret merkezlerinden biri olan Vancouver'de düzen-

lenen Kongre'de AKİB Bakliyatçıları yerlerini aldılar. Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğince yürütülmekte olan iki UR-GE (Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Projesi) projesi kapsamında eş zamanlı düzenlenen ticari heyet organizasyonları ile AKİB üyesi bakliyat ihracatçısı 45 firmanın temsilcisi Dünya Bakliyat Kongresi'ne katıldı. Bu durumu değerlendirdiğimizde Türk katılımcılarının neredeyse yarısına yakınının Mersin'den katıldığını söyleyebiliriz.

Söz konusu Kongre kapsamında Avrupa ülkeleri, Çin, Hindistan, Pakistan, Sri Lanka, Cezayir, Tunus, Fas, Mısır, Türkiye, Avustralya gibi ülkelere katma değerli bakliyat ürünleri ile bakliyat sektörünün gelecekteki durumu değerlendirilmiştir. Türkiye'den, Kanada'dan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden konuşmacıların yer aldığı bir oturumda dünya mercimek piyasası değerlendirilmiştir. Bunun dışında; Türkiye'den bir katılımcının moderatör olduğu kabuli nohut ve bir Türk moderatör tarafından yönetilip bir diğer Türk katılımcının da konuşmacı olduğu fasulye piyasalarının değerlendirildi-

Huseyin Arslan
President, GPC
Executive Chairman, AGT Foods
President, The Arbel Group

rildiği oturumlar gerçekleştirilmiştir.

2017 Dünya Bakliyat Kongresi'nin yapılacağı salon ile daha önceden stand açılması planlanan bölüm aynı yerde bulunduğu için Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından bir stand açılmamıştır. Proje dahilinde Kongre'ye katılım sağlayan firma temsilcileri bahse konu bölüm de yurt dışındaki firmaların temsilcileriyle ikili iş görüşmelerinde bulunmuşlardır.

Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği bu defa tanıtım broşürü hazırlamak yerine faaliyetlerini tanıtır bir sunum hazırlamıştır. Hazırlanan bu sunum elektronik ortamda yurt dışında Birliğimizle benzer faaliyetler yürüten kurum ve kuruluşlara iletilmiştir. Birlik faaliyetlerinin ve yürütülmekte olan UR-GE projelerinin diğer ülkelerdeki sektörde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara tanıtımı sağlanmış; bu sayede hem firmaların ihracatlarının artırılması, hem de bakliyat sektöründe kurum/kuruluşlarla gerçekleştirilebilecek ortak iş imkanlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan; geçmiş yıllarda bahse konu Kongre ile konaklama aynı yerde gerçekleştirilirken, 2017 yılında Kanada'da Hyatt Regency Vancouver Hotel ve Fairmont Hotel Vancouver konaklama için organize edilmiştir. Kongre ise konaklama yapılan otellerden farklı bir yer olan

Vancouver Convention Centre'da gerçekleştirilmiştir.

Katılımcıların neredeyse tamamına yakını oturumlara katıldığı için oturumlara katılmadan sadece ikili iş görüşmeleri yapmak anılan organizasyon kapsamında olanaklı görülmemiştir. Söz konusu Kongre çerçevesinde Vancouver Convention Centre'nin West Pacific Terrace kısmında bir Welcome Reception düzenlenmiştir. Katılımcılarımızın tamamı bu etkinlikte yer almıştır. Devamında düzenlenen tüm oturumlara da yine katılım sağlanmış ve son gün Fairmont Hotel Vancouver'de düzenlenen gala yemeğine de gidilmiştir.

Organizasyona katılan firma temsilcilerimiz heyet sonunda yaptıkları değerlendirmelerde Kongre'nin yapıldığı alanda muhatapları ve potansiyel alıcıları ile ikili iş görüşmelerinde bulunduklarını, halihazırda var olan ihracat bağlantılarını güçlendirirken önümüzdeki dönemler için de yeni bağlantılara erişme imkanı bulduklarını dile getirmişlerdir.

Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı ve ARBEL
CEO'su Hüseyin Arslan'a

Kanada Eyalet hükümetinden Yabancılara verilen en büyük

ONUR ÖDÜLÜ

Kanada'nın ilk mercimek eleme tesisini kuran Mersin merkezli Arbel Grubu'nun CEO'su Hüseyin Arslan, Kanada'da yabancılara verilen en yüksek eyalet nişanı ödülünü Saskatchewan Eyaleti Başbakanı Brad Wall'in elinden aldı.

1997 yılından bu yana verilen ödül için adaylar Saskatchewan Hükümeti'nin bakanlığı, hükümetin doğrudan ortak olduğu bir otorite tarafından önerilebiliyor. Bugüne kadar 23 kişiye verilen ödül Türk işadamı Hüseyin Arslan'a verildi.

Arbel'den yapılan açıklamaya göre, Kanada'nın ilk mercimek eleme tesisini kuran Arbel Grubu, bugün 15 tesisi ile Kanada'nın en büyük mercimek ihracatçısı. Kanada mercimek ihracatının yüzde 35'ini gerçekleştiren grubun 5 kıtada 47 bakliyat tesisi bulunuyor. Dünyadaki tüm şirketlerini AGT Foods And Ingredients adı altında bir çatıda toplayan şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Arslan, Saskatchewan

Eyaleti ekonomisine ve istihdamına kattığı değerden dolayı hizmet ve onur ödülü aldı. Hüseyin Arslan Eyalet Başbakanı ve milletvekillerinin katıldığı Hükümet Sarayında düzenlenen törende ödülünü Eyalet Başbakanı Brad Wall'ın elinden aldı.

Törende bir konuşma yapan Eyalet Başbakanı Brad Wall, Hüseyin Arslan'ın dünyanın en büyük bakliyat işleme tesislerinden birini kurduğunu ve Saskatchewan tarımının dönüşümünde kilit rol oynadığını ifade etti. Saskatchewan'da 450'den fazla çalışanı bulunan, binlerce il çiftçisine de yeni pazarlar açan şirketin eyaletlerine katkısına değinen Wall, AGT Foods And Ingredients şirketinin yatırımlarından sonra bakliyatın Saskatchewan'da yaklaşık 1 milyar dolarlık bir sektörü temsil ettiğini, eyaletin dünyanın önde gelen mercimek, bezelye ve nohut üreticilerinden biri haline geldiğini ifade etti.

Şirketin, Saskatchewan'da sürdürülebilir tarım ve işleme sanayinin oluşturulması için çok önemli olduğuna vurgu yapan Wall, eyaletin ekonomisine, kültürüne ve toplumsal gelişmelerine katkı yapan kişilere verilen onur ödülünü Hüseyin Arslan'a vermekten mutluluk duyduklarını dile getirdi.

Eyalet Başbakanı ve Tarım Bakanı'nın yanı sıra milletvekillerinin de katıldığı törende ödülünü alan Hüseyin Arslan, yaptığı konuşmada, bu ödülü almaktan mutlu olduğunu, ülkeler arası ekonomik ve siyasi köprü olmaktan onur duyduğunu söyledi.

MERSİN TİCARET BORSASI 90 YAŞINDA

Borsamızın 90. kuruluş yıldönümü Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Vali Ali İhsan Su, milletvekilleri, STK ve siyasi parti temsilcileri, kent protokolü ve Borsamız üyelerinin katılımıyla gerçekleşti.

üye ödülleri aldılar. Ödül almaya hak kazananlar ödülleri Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'nun ellerinden aldılar.

Arslan: "Üyelerimizin daha çok başarılı olmaları en büyük hedefimizdir."

Borsamızın ev sahipliğinde gerçekleştirilen törene Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan'ın yanı sıra, Vali Ali İhsan Su, Mersin Milletvekilleri Yılmaz Tezcan, Hacı Özkan ve Ali Cumhuri Taşkın, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı ve Borsamız Meclis Başkanı Hüseyin Arslan, TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı ve Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, iş dünyasının temsilcileri, STK başkanları, Mersin Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Kerim Tufan, Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, Toroslar Belediye Başkanı Hamit Tuna ve Yenişehir Belediye Başkanı İbrahim Genç ve Mersin Ticaret Borsası üyeleri katıldı.

Organizasyon kapsamında bir de ödül töreni düzenlendi. Üç ayrı bölümden oluşan ödül töreninin ilk bölümünde alım-satım işlemlerinin tescilinde en yüksek işlem hacmini yakalamış ilk on beş firmaya ödülleri takdim edildi. İkinci bölümde ise bitkisel yağ, süt ürünleri ve un sektörlerinde ilimizin en büyük üç firmasına özel ödül verildi. Son bölümde ise Mersin Ticaret Borsası Onur Kurulu'na seçilen üç yeni

Dünya Bakliyat Konfederasyonu ve Borsamız Meclis Başkanı Hüseyin Arslan yaptığı açılış konuşmasında "Mersin ekonomisi bu süreçte tarım-gıda, lojistik ve ticaret olmak üzere üç ana faaliyet alanı temelinde gelişim göstermiştir. İlimiz bugün 3 milyar dolarlık dış ticaret hacmine sahiptir. Dış ticaret performansı açısından kentimiz, net ihracatçı konumunda bulunuyor. Tarım-gıda sektörü ise Mersin için bir lokomotif görevi görmektedir. İhracatımızın yüzde 70'lik bölümünü tarım-gıda ürünleri oluşturmaktadır. Bu ihracatı borsamızın üyele-

ri yapmaktadır. Mersin, ülkemizin bitkisel üretim değeri en yüksek olan üçüncü ilidir" dedi.

Mersin'in narenciye'nin başkenti olduğunu belirten Arslan, "2016 yılında ülkemizin yaş meyve-sebze ihracatında lider konumdadır. Aynı dönemde; ülkemizin bakliyat ihracatında yine ilk sırada yer almaktayız. Mersin Ticaret Borsası, sahip olduğu yüksek işlem hacmi ile bakliyat ve narenciyede 113 ticaret borsası arasında açık ara lider konumdadır. Borsamızın başarılı olması, üyelerimizin başarıları ile

yakından ilişkilidir. Her bir üyemizin başarısı, borsamızın, ilimizin ve ülkemizin başarı hanesine yazılıyor. Üyelerimizin daha çok başarılı olmaları en büyük hedefimizdir" diyerek sözlerini tamamladı.

Özdemir: "Borsamızın en büyük gücü birlik ve beraberliğimizdir."

TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı ve Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir törende gerçekleştirdiği konuşmada başta Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, kent protokolü ve salonu dolduran Borsa üyelerine katılımlarından ötürü teşekkürlerini sundu.

Mersin Ticaret Borsası'nın en büyük gücünün birlik ve beraberlikleri olduğunu vurgulayan Özdemir şunları söyledi: "Bu önemli günü kutluyor olmanın onurunu, gururunu ve sevincini hep birlikte yaşıyoruz. Bundan 90 yıl önce toprağa atılan tohum hızla büyüdü. 62 kayıtlı üye ile başlayan hizmet serüveni bugün 1200'ü aktif ihracatçı üyemiz ile devam ediyor. Üyele-

rimiz üretimden ihracata, yatırımdan istihdam kadar hem kent hem de ülke ekonomimizin her basamağında aktif olarak yer alıyorlar. Üyelerimiz bugün İSO'nun en büyük 500 ve bin sanayi kuruluşu ile TİM'in ilk bin ihracatçı listelerinde yer buluyor. Uluslararası organizasyonlarda görev alıyorlar. Borsamız son yıllarda hizmet kapasitesini daha da arttırdı. Herhangi bir getiri kaybı olmadan, sertifikalı tohum üretmek amacıyla, borsamız tarafından kurulan Baklagiller Tohumculuk Şirketimiz sektörümüze ve üyelerimize hizmetlerini sürdürüyor. Türkiye'de 113 borsa arasında tek tohum üreten ve bunu üyelerine dağıtan kuruluş sadece biziz" dedi.

Hisarcıklioğlu: "Mersin Ticaret Borsası 113 borsa arasında örnek borsa"

Mersin Ticaret Borsası 90. Kuruluş Yıldönümü ve Ödül Töreni'ne katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Mersin'in marka şehir olmasını sağlayanın birlik ve beraberlik olduğunu belirterek, "Burada sizleri böyle görünce moral buluyorum. Sonra 80 ile gidip sizi anlatı-

yorum. Sizi örnek gösteriyorum" dedi.

Mersin Ticaret Borsası'nın 113 borsa arasında örnek bir borsa olduğuna vurgu yapan Hisarcıklioğlu şunları kaydetti: "Üyesine 5 yıldızlı hizmet sunuyor. Satış salonuyla, laboratuvarıyla üyesine 90 yıldır hizmet ediyor. Özellikle narinciye ve bakliyatla ülkemizin lider borsası. Mersin Ticaret Borsası aynı zamanda ilklerin de borsası. Bakın 1927'de henüz yeni kurulmuşken ne yapmışlar? O zamanki teknolojiyi

düşünün. Haberleşme imkanlarını düşünün. Mersin Ticaret Borsası, telsiz sistemi kuruyor. İstanbul Ticaret Borsası ve Liverpool Ticaret Borsası ile bağlantı kuruyor. Oradaki ürünleri ve fiyatları takip ediyorlar. Bugün de bir ilki başardılar. 2 sene önce kurmuş oldukları bakliyat tohum şirketi ile üreticilere sertifikalı tohum sağlıyorlar. Onlara alım garantisi veriyorlar”.

"Abdullah Başkan, Türkiye genelindeki 113 Ticaret Borsasının temsil edildiği, TOBB Ticaret Borsaları Konseyi'nin Başkanı" diyen Hırcıoğlu, "Aynı zamanda ICC Türkiye Milli Komitesi'nin yönetim kurulu üyesi. Bilgisinden, tecrübesinden istifade ediyoruz. Allah kendisinden razı olsun" dedi.

Vali Su: "Mersin için her türlü desteği sağlamaya devam edeceğiz."

Vali Ali İhsan Su ise Mersine ve Mersinlilere hizmet gayesi taşıyan çalışmalarda her zaman en büyük desteği sağlayan Kalkınma Bakanı Sayın Lütfi Elvan'a, şükranlarını sunarak başladığı konuşmasında; "Devletimiz ve Hükümetimizin ilimize olan bu teveccühüne, iş adamları

da yatırımlarını her geçen gün arttırarak, yeni istihdam alanları oluşturarak, daha fazla katma değer sağlayarak destek vermektedir. İş adamlarımızca sürdürülen ticaret ve yatırım atağının önümüzdeki süreçte daha da artarak devam edeceğine ve Mersinimizin ülke olarak belirlediğimiz hedeflere azami katkı sağlayan illerden biri olma konumunu daha da pekiştirmeye yürekten inanıyorum." dedi.

Vali Ali İhsan Su sözlerini, Mersin Valiliği'nin kentin tüm dinamiklerinin birlikteliğiyle işa-

damlarının yanında olmaya ve onlara her türlü desteği sağlamaya devam edeceğinin üzerinde durarak konuşmasını sonlandırdı.

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan: "Mersin'in inanılmaz bir potansiyeli var"

Törende yaptığı konuşmasına, Mersin'in iş dünyası temsilcileriyle bir arada bulunmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek başlayan Bakan Lütfi Elvan, bir kentin gelişmiş sayılabilmesi noktasında, o kentin geçmişten gelen birikim, kültür ve potansiyelin son derece önemli olduğunu kaydetti. Konuşmasının devamında Mersin'in tüm sektörlerde son derece büyük bir potansiyele sahip olduğunu dile getiren Bakan Elvan, bu potansiyelin yeterince değerlendirilemediğinin de altını çizdi. Bakan Elvan bu amaçla gerçekleştirilmesi planlanan ve yapımı devam eden Mersin-Antalya Sahil Yolu, Çukurova Bölgesel Havalimanı, Çeşmeli-Taşucu arasındaki Otoyol bağlantısı, Liman ve Hal Kavşağı yol yapım çalışması, Mevcut Organize Sanayi Bölgesi'nin genişletilmesi, yeni bir Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması gibi çalışmalara ilişkin bilgilendirmede bulundu.

Elvan, ortak aklın hiçbir zaman hata yapmayacağını dile getirerek, "Onun için MTB, MTSO, kamu kurum ve kuruluşlarımız olsun ortak akıl ruhunu içten benimsemeli ve o çerçevede yaklaşımlarımızı ortaya koymalıyız. İlimizi bir üst basamağa çıkarmak ortak hedefimiz olmalı. Ancak biz dayanışma içerisinde olursak, birlik ve beraberlik ruhu içerisinde hareket edersek o zaman başarılı oluruz. Bu da en önemli hususlardan bir tanesi" ifadesini kullandı.

Coşkun Sabah Geceye Renk Kattı

Törenin son bölümünde ünlü sanatçı Coşkun Sabah sahne aldı. Sanatçı konser boyunca birbirinden güzel eserlerini seslendirerek bu özel geceye renk kattı. 90. Yıl kutlama törenine katılan kent protokolü ve iş dünyası temsilcileri de sanatçıya sık sık eşlik ederek eğlendi.

AKDENİZ DİYETİ

SAĞLIKLI EVRENSEL BESLENME

**Kökenleri Mersin-Yumuktepe'ye Uzanan
Sağlıklı ve Evrensel Bir Beslenme Alışkanlığı**

Dr. Burhan ULAŞ
ulasburhan@tiscali.it

Fransız gastronom Brillet – Savarin’ın “Bana ne yediğini söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim” sözü gastronomi, psikoloji ve sosyoloji gibi bilim dalları üzerine yürütülen birçok araştırma açısından değerlendirilebilecek bir önermedir ve yukarıda diyetle ilişkin verilen örnekler bu önermeyi doğrular niteliktedir.

Arkeolojik bitki kalıntılarını inceleyen arkeobotanikçiler açısından ise, arkeolojik kazılarda elde edilen bitki kalıntıları aracılığıyla “bana ne yediğini söyle sana hangi çağda yaşadığını söyleyeyim” önermesini yapmak mümkündür

Artık dünyanın her yerinde popüler hale gelen Akdeniz Diyeti 2010 yılında İtalya, İspanya, Yunanistan ve Fas’ın yapmış olduğu başvuru neticesinde UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilmiştir

Kısacası....Anadolu’daki bir yoksul köylünün sofrasında yer alan bir parça peynir, bir salkım üzüm, birkaç zeytin tanesi ve bir dilim ekmeğin arkasında tarih öncesi çağların kokusu ve izlerini bulmak mümkündür

Günümüzde “sağlığı korumak veya düzeltmek amacıyla uygulanan beslenme düzeni, perhiz, rejim” (Türk Dil Kurumu) anlamında kullanılan diyet etimolojik olarak “yaşam stili” anlamına gelen eski Yunanca Δίαιτα kelimesin-

de türemiştir. Güncel ve tarihi bilimsel veriler her coğrafyanın farklı bir diyetle, dolayısıyla kendi mutfaklarıyla bağlantılı bir kültüre ve bir yaşam stiline sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin yoga diyetinde enerjinin üç değeri vardır ve bunlar: Sattva: Sıfırlık; Rajas: Hareket, tutku; Tamas: Karanlık, ölü, durağanlık. Hintlilerin bu eski inanışına göre; bakliyat ve tahıl, taze sebze ve meyve gibi besin maddelerinin zihni sakinleştirdiğine, saflaştırdığına ve böylece enerji akımını dengede tuttuklarına inanılırdı. İslamiyet, Yahudilik ve Hristiyanlık gibi semavi dinlerde ise; et konusundaki çekince ve yasaklar gibi yaşam stili ve besin maddeleri arasındaki ilişkiyi yansıtan örnekler mevcuttur. Günümüzde ise fast food tüketimiyle yaşam stili arasında sıkı bir ilişki mevcuttur. “Ayaküs-

*Yumuktepe:
Mersin şehir merkezindeki
9000 yıllık tarihi bir miras*

Ancel Keys (1904 –2004) Akdeniz Diyeti üzerine yaptığı çalışmalardan dolayı 1961 yılında TIME dergisine kapak olmuştur.

tü yemek, atıştırmak-hızlı yiyecek” anlamlarında kullanılan fast food kavramını günümüzde sadece yeme-içme kültürüne değil de en çok da yaşam stiline indirgemek mümkündür. Söz konusu yaşam stilinde giderek tekdüze bir tüketim kültürünün egemen olduğunu söylemek mümkündür.

Fransız gastronom Brillet – Savarin’ın “Bana ne yediğini söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim” sözü gastronomi, psikoloji ve sosyoloji gibi bilim dalları üzerine yürütülen birçok araştırma açısından değerlendirilebilecek bir önermedir ve yukarıda diyetle ilişkin verilen örnekler bu önermeyi doğrular niteliktedir. Arkeolojik bitki kalıntılarını inceleyen arkeobotanikçiler açısından ise, arkeolojik kazılarda elde edilen bitki kalıntıları aracılığıyla “bana ne yediğini söyle sana hangi çağda yaşadığını söyleyeyim” önermesini yapmak mümkündür. Bu yazıda sağlıklı bir yaşamın temeli olduğu hususunda herkesin hem fikir olduğu Akdeniz Diyeti’nin tanımı, özellikleri ve arkeobotanik verilerle tarihsel arka planı hakkında bazı görüşlere yer verilecektir.

Akdeniz Diyeti’nin Özellikleri ve Tarihsel Arka Planı

Akdeniz Diyeti ülkemizde ve eski çağlar-

dan beri Akdeniz’e kıyısı olan birçok ülkenin mutfağında hazırlanan yemekler, tatlılar ve içeceklerle geleneksel bir beslenme geleneğini yansıtır. Bu diyet türünü nitelendiren gıdalar: tahıl, bakliyat, süt ürünleri, zeytin, incir ve üzüm gibi meyveler ve balık ürünleridir. Birçok araştırma bu beslenme tipini benimseyen insanların sağlıklı ve uzun ömürlü olduğunu göstermiştir. “Akdeniz Diyeti” kavramını bilim dünyasına kazandıran ilk bilim insanı Amerika’daki Minnesota Üniversitesi Halk Sağlığı Okulu’ndaki bir epidemiyoloji ve beslenme uzmanı olan Ancel Keys’dir. Keys, 1940’larda, İkinci Dünya Savaşı ardından Girit’te yaşamış ve bu adadaki kalp ve damar hastalık sıklığının Birleşik Devletlere göre oldukça düşük olduğunu gözlemlemiştir. 1958’de başlayan ve uzun yıllar süren “Seven Countries Study - Yedi Ülkeler Araştırması”yla İtalya, Yunan Adaları, eski Yugoslavya, Hollanda, Finlandiya, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri’nde yaşayan 12.000 sağlıklı orta yaşlı erkek üzerine yürüttüğü çalışmada, araştırmacı, doymuş yağların tüketiminin kalp damarı tıkanıklığı ve de dolayısıyla kalp krizini tetiklediğini ortaya koymuştur. Keys’in tüm araştırmaları Akdeniz Diyeti’nin kalp hastalıklarına karşı son derece

koruyucu olduğunu göstermiştir. 2004 yılında 100 yaşında hayata veda eden Ancel Keys'in araştırmaları Akdeniz Diyeti'nin daha iyi ve daha uzun yaşamak için en iyi beslenme yolu olarak tanınması hususunda öncü niteliğinde çalışmalardır.

Akdeniz diyeti sık rastlanan hastalıklara iyi geliyor

Akdeniz Diyeti'nin, ayrıca, beslenme alışkanlığıyla bağlantılı diyabet ve obezite gibi modern toplumda en sık rastlanılan hastalıkları önleyebileceği herkesçe kabul görmektedir. Bunlara ek olarak, Akdeniz Diyeti, organ ve dokuların doğru bir şekilde çalışmasına yardımcı olur; kolesterolü düşürür; yüksek tansiyonu ve kanserli hücrelerin gelişimi önler. Artık dünyanın her yerinde popüler hale gelen Akdeniz Diyeti 2010 yılında İtalya, İspanya, Yunanistan

ve Fas'ın yapmış olduğu başvuru neticesinde UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilmiştir. 2013 yılında bu ülkelere Portekiz, Hırvatistan ve Kıbrıs gibi ülkelerde dahil edilmiştir. Buna karşın, maalesef bu diyetin köken coğrafyası olan ülkemizin halen bu ülkeler arasında yer almaması büyük bir eksiklikler.

Akdeniz Diyetinin Köken Yerleşmelerinden Biri: Mersin-Yumuktepe

Yukarıda da değindiğimiz gibi, Akdeniz Diyeti'ni tahıllar, bakliyatlar, süt ürünleri, balık ve zeytin, üzüm ve incir gibi temel besin maddeleri oluşturmaktadır. Yumuktepe yerleşmesi tarımsal ekonominin ortaya çıktığı bir yerleşme değildir. Yaklaşık M.Ö. 9500 yıllarında bitki ve hayvanların Verimli Hilal denen coğrafyada evcilleştirildiği bilim dünyasında kabul görmektedir. Mersin-Yumuktepe yerleşmesinde son dönemde elde edilen arkeobotanik araştırmalar, yaklaşık 2500 yıl sonra köken coğrafyasında Mersin'e ulaşan evcil ekonominin, Akdeniz diyetinin altın üçgeni sayılabilecek tahıl-bakliyat-zeytin temelli bir beslenme alışkanlığına sahip en eski yerleşmelerden biriyle karşı karşıya olduğunu ortaya koymuştur. Yumuktepe'den 2000 yıl öncesine tarihlenen Güneydoğu Anadolu yerleşmelerinde (örneğin Çayönü ve Ne-

9000 yıllık Mersin -Yumuktepe arkeolojik yerleşmesi Doğu Akdeniz kıyılarında yer alır ve Verimli Hilal adı verilen bölgeyle sınır oluşturur.

Yumuktepe’de Neolitik Dönem’e ait (yaklaşık olarak M.Ö. 6000) bir mezar titizlikle kazılırken.

vali Çori gibi) ve Orta Anadolu’da ise yaklaşık 1000 yıl önce Aşıklıhöyük yerleşmesinde tahıl ve bakliyat türlerinin tarımının yapıldığı bilinmektedir. Bununla beraber Akdeniz Diyeti’nin temelini oluşturan zeytinin Anadolu’nun bu iki bölgesinde de tarımının yapıldığına dair herhangi bir arkeobotanik veriye ulaşılmamıştır. Şu ana kadar yürütülen arkeobotanik araştırmalar zeytinin yoğun olarak tüketildiği Anadolu’nun en eski yerleşmenin Mersin-Yumuktepe olduğunu ortaya koymuştur. Son dönemde DNA, agronomi, arkeobotanik disiplinleriyle yürütülen araştırmalar, ayrıca, zeytin Anadolu’da evcilleştirilmiş olabileceğini (Son Kalkolitik-İlk Tunç Çağı’nın başlarında) gösterirken, özellikle de Yumuktepe’nin bu meyve türünün evcilleştirilmesinde özel bir rol oynadığına dikkat çekmektedir. Bu sonuçlar, bu ma-

kalenin yazarının da katkılarıyla, 2016 yılında Hırvatistan’da düzenlenen VIII. Uluslararası Zeytin Sempozyumu’nda sunulmuştur.

Latince Mediterraneum “karalar arasındaki deniz” anlamına gelen Akdeniz coğrafyası diyetini oluşturan diğer bir besin maddesi deniz ürünleridir. Yumuktepe yerleşmesinin Neolitik tabakalarında yürütülen arkeozoolojik (hayvan kemikleri) araştırmalarda avcılık faaliyetinin yürütüldüğü tek alanın balıkçılık olduğu anlaşılmıştır. Arkeozoolojik araştırmalarda, ayrıca, tespit edilen çok sayıda koyun, keçi küçükbaş ve sığır gibi büyükbaş hayvanların kemikleri Akdeniz diyetinin önemli bir besin maddesi olan süt ürünlerinin de yerleşmede üretilip tüketildiğini kanıtlamaktadır.

Disiplinler arası bir yöntemle 25 yıldır Prof. Dr. Isabella CANEVA başkanlığında büyük bir

özveriyle yürütülen Yumuktepe arkeolojik kazıları tarihe ışık tutan yeni bilgilere her alanda olduğu gibi beslenme kültürü alanında da ulaşmayı başarmıştır. Bu açıdan Akdeniz Diyeti kavramını kullanırken, belki de tüm dünyada 9000 yıl önce bu diyeti ilk kullanan yeryüzündeki ilk çiftçilere, yani Yumuktepe çiftçilerine, değinmeden geçmek haksızlık olacaktır. Yumuktepe özgülünde, Anadolu'daki Neolitik çiftçilerin günümüzün beslenme alışkanlıklarının temellerini atarken besin maddelerinin sadece tat ve lezzeti, besleyici olmalarının yanında sağlıklı olmalarını da göz önünde bulundurmaları bir tesadüf olmasa gerek.

Kısacası....Anadolu'daki bir yoksul köylünün sofrasında yer alan bir parça peynir, bir salkım üzüm, birkaç zeytin tanesi ve bir dilim ekmeğin arkasında tarih öncesi çağların kokusu ve izlerini bulmak mümkündür. Bir çobandan plazadaki bir işadama, toplumun her kesimindeki insanlara, bu "yoksul" sofranın büyüleyici gelmesinin altında bu tarihsel

gerçek yatmaktadır. Her geçen gün elde edilen yeni bilimsel çalışmalar bu "yoksul" sofranın insan yaşamı için ne kadar değerli olduğunu ve Anadolu'nun beslenme kültürünün evrensel niteliğini ortaya koymaktadır. Bu kısa yazıda ortaya konan bilimsel veriler sağlıklı yaşamın, tarihi ve kültürel geleneğimizin yarınlara taşınması açısından bu "yoksul" sofranın korunmasının elzem olduğunu gösterir. Bundan dolayı, bu metin aynı zamanda, UNESCO tarafından somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edilen Akdeniz Diyeti'ne sahip coğrafyalara Türkiye'nin de dahil edilmesi konusunda yetkili kurum ve kişilerin gerekli girişimlerde bulunması açısından bir davet niteliği de taşımaktadır.

Mersin - Yumuktepe yerleşmesinde elde edilen zeytin çekirdekleri (M.Ö. 7000)

TC
TOROS ÜNİVERSİTESİ

TOROS ÜNİVERSİTESİ'NDEN İSTİHDAMI ARTTIRACAK PROJE

3. Nesil Üniversite olarak “Üniversite-Sanayi” işbirliğinin önemine inanan Toros Üniversitesi “İşyeri Eğitim Uygulaması ve “İntörn Mühendislik Uygulaması” ile yeni mezun öğrencilerin en büyük problemi olan tecrübe problemine çözüm buluyor.

ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞBİRLİĞİ- NİN EN GÜZEL ÖRNEĞİ: İNTÖRN MÜHENDİSLİK PROJE

Hızla gelişen teknoloji ile birlikte mühendis algısı da, sektörlerin mühendislerden beklentileri de bu değişime ayak uydurdu. Tıp fakültelerinde uzun yıllardır uygulanan intörnlük eğitimi son yıllarda mühendislik alanında da uygulanmaya başlandı. 2016-2017 Akademik yılı içerisinde İntörn Mühendislik Uygulamasına geçen Toros Üniversitesi'nin Rektörü Prof. Dr. Yüksel Özdemir ile üniversitenin eğitim anlayışı ve intörn mühendislik üzerine konuştuk.

TOROS ÜNİVERSİTESİ'NDEN BİR İLK DAHA

SORU: "İntörn Mühendislik nedir?"

Bu model Mühendislik Fakültemizdeki: Bilgisayar ve Yazılım Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği ve Elektrik ve

Elektronik Mühendisliği bölümlerinde okumakta olan öğrencilerin 8 yarıyıl da alması gereken eğitimi 7 yarıyıl da almalarını sağlanarak son yarıyıllarını işyerlerinde tam zamanlı olarak çalışmalarını böylelikle tecrübe problemini ortadan kaldırmalarını hedefleyen bir model-

dir. Türkiye’de çok az sayıda üniversite tarafından uygulanan bu sistemi bölgemizde uygulayan tek üniversite Toros Üniversitesi’dir.

BU UYGULAMA İLE HERKES KAZANIYOR

SORU: “Bu uygulamanın en büyük artısı nedir?”

İntörn Mühendislik uygulamasında 3 sacayağı vardır. Bunlar; üniversite, sanayi ve öğrencidir. Bu modelle herkes kazanmaktadır. Yeni mezunların en büyük problemi olan tecrübe problemini ortadan kaldırarak onların daha nitelikli ve donanımlı bir şekilde mezun olması sağlanmaktadır. İşyerleri tarafından bakacak olursak; istihdam edecekleri pozisyonlardaki kişileri yakından tanıma şansına sahip olmakta bu da işyerini ciddi bir maddi külfetin ve zaman kaybının önüne geçmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca bu uygulama eğitimi sayesinde öğrencilerimizin sektörlere hiçbir maddi yükü

bulunmamaktadır. 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılında 4 mühendislik bölümümüzde yaklaşık 40 öğrenci bu uygulamadan yararlanmıştır. Memnuniyetle belirtmeliyim ki öğrencilerimizin tamamı intörn uygulaması yaptıkları işyerlerinden çalışma teklifi alarak işbaşı yaptılar. İşyerleri bu uygulamaya büyük katkı sağladı, kendilerine teşekkürlerimi sunarım.

DANIŞMA KURULLARI İLE SEKTÖRÜN NABZI TUTULUYOR

SORU: Danışma Kurulları hakkında bilgi verir misiniz?

Malumunuz ülkemizin çok ciddi hedefleri var. Bu hedefleri yakalayabilmek için araştırma geliştirmeye önem verip yüksek teknoloji ürünlerindeki ihracat payımızı arttırmamız gerekiyor. Gelişmiş ülkelerde AR-GE personeli(Milyon Kişi Başına) 3.602 iken ülkemizde maalesef 987 kişidir. Bu hedefleri yakalayabilmemiz için

sanayinin üniversite ile birlikte hareket etmesi şarttır. Biz 3.Nesil Üniversite anlayışı ile sektörle birlikte hareket ediyor, onları oluşturduğumuz danışma kurullarımızda görevlendirerek aradıkları niteliklere sahip kalifiye kişiler yetiştirmeyi hedefliyoruz. Bu danışma Kurulları sayesinde ders müfredatlarını sektörle birlikte belirliyor, onların aradığı kriterlere uygun bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz.

SEKTÖRLER İŞ YERİ UYGULAMASINI BENİMSEDİ

Diğer taraftan Meslek Yüksekokulumuzda da işyeri uygulaması eğitimi ile öğrencilerimizin tecrübe problemini ortadan kaldırıyoruz. Bu uygulama sayesinde öğrencilerimiz eğitimlerini sektörün içinde geçirme şansına sahip oluyor. Sektör temsilcileri ve öğrencilerimiz ile yaptığımız görüşmeler sonrasında birçok öğrencimizin iş teklifi aldığını öğrendik. Bu durum bizleri ziyadesiyle mutlu etti. Bu ve buna benzer haberler doğru yolda ilerlediğimizin en büyük kanıtlarından birisidir”

ÜNİVERSİTE-SANAYİ EL ELE VERDİ

ÖĞRENCİLER MEZUN OLUR OLMAZ NASIL İŞ BULUYOR?

Üniversitelerin araştırma geliştirme yoluyla sanayi ile işbirliğinin yanı sıra iş dünyasının aradığı niteliklerde kalifiye elemanları da yetiştirmesi ayrı bir önem taşıyor. Danışma Kurulları vasıtasıyla sektör temsilcileri ile birlikte hareket eden Toros Üniversitesi'nin Mütevelli Heyet Başkanı Ali Özveren ile mesleki eğitimin önemi üzerine konuştuk.

Sayın Özveren öncelikle Mesleki Eğitim ve Danışma Kurulları hakkında neler söylemek istersiniz?

Ülkemizin en önemli sorunlarından bir tanesi hiç şüphesiz ki mesleki eğitimidir. Malumunuzdur ki endüstrinin, iş dünyasının çalışanlardan beklentileri teknolojinin gelişmesiyle birlikte doğru orantılı olarak artmaktadır. İş dünyasının çalışanlardan neler beklediğini bilmek ve öğrencilerimizi bu kriterlere sahip bir şekilde mezun etmek adına Toros Üniversitesi olarak önemli bir adım attık. Her bölümümüzde sektör temsilcilerinin, odaların, mezun öğrencilerin, akademisyenlerin ve konunun uzmanlarının içinde olduğu Danışma Kurulları oluşturduk. Bu kurullar sektörün ihtiyaçlarını, çağın gereksinimlerini göz önünde bulundurarak yeni mezun öğrencilerden neler beklediği konusunda çalışmalar yaptı. Bu çalışmalar sonucunda kendimize bir yol haritası belirlemiş olduk. Bu Danışma Kurulları tarafından oluşturulan yol haritası sayesinde müfredatlarımızı yeniledik ve iş dünyasının öğrencilerimizden beklediği donanımda yetişmelerini sağlıyoruz.

İşyeri Eğitim Uygulaması

Yeni mezun öğrencilerin yaşadığı en büyük sıkıntı tecrübe sorunudur. İşveren doğal olarak yeni bir kişiyi işe alırken çalışandan deneyim-

li olmasını bekliyor. Sizlerde hak verirsiniz ki; deneyimsiz birini işe alan işyeri o kişiyi yetiştirmek adına ciddi bir emek harcıyor. En az 5-6 ay süren işe adaptasyon süreci firmalara ciddi bir yük oluyor. Biz Toros Üniversitesi olarak İşyeri Eğitim Uygulaması sayesinde şirketlerin üzerindeki bu yükü alarak onlara iş dünyasına kalifiyeli çalışanları kazandırmayı hedefliyoruz. Üniversitemize bağlı Meslek Yüksekokulumuzda 16 tane program bulunmakta ve bu 16 programın tamamen mesleki eğitim konusunda müfredatları geliştirmiş durumdayız. Öğrencilerimiz 2. sınıfta 2 veya 3 günlerini tamamen sektörün içinde geçiriyorlar. Bu süre zarfında sigorta yükümlülükleri üniversite tarafından karşılandığı için firmalara da herhangi bir mali yük getirmiyorlar. Stajdan çok farklı olan bu uygulama sayesinde öğrenciler teoride aldığı bilgiyi pratiğe dökme şansına sahip oluyor

İşyeri Eğitimi Uygulamasının sektöre katkısı konusunda neler söylemek istersiniz?

İşyeri Uygulama eğitimi sayesinde Meslek Yüksekokulumuzun tüm bölümlerinde okuyan öğrenciler 3.ve 4. yarıyıllarını bölümlerine göre 2 veya 3 gün işyerinde geçiriyor. İşveren bu süre zarfında hem öğrenciyi yetiştirme, hem de gözlemleme şansına sahip oluyor. Öğrencilerin teorik kapasitesinden pratik zekasına kadar bir çok alanda onları gözlemleyen işveren mezun olduktan sonra öğrenci ile yola devam edip etmeme konusunda karar veriyor.

Burada öğrencilere de çok önemli görevler düşüyor değil mi?

Kesinlikle doğru. Öğrenciler mesleklerinde başarılı olmak için iş dünyasının kendilerinden beklentilerinin farkında olması gerekiyor. Danışma Kurulları sayesinde belirlenen müfredatımızla sektörün onlardan beklentilerini bildiğimiz için öğrencilerimizin donanımlı bireyler olarak mezun olmaları adına eğitim-

ler veriyoruz. Eğitim gördükleri süre zarfında Teoride aldıkları bilgileri pratiğe dökme adına eğitim gördükleri işyerlerinde kendilerini göstermeleri ve sürekli geliştirmeleri gerekiyor. Biz de üniversite olarak öğrencilerimizin ihtiyaç duyacağı sertifika programları ve eğitimler ile onların daha donanımlı bir şekilde mezun olmalarına imkân sağlıyoruz.

Peki, şuana kadar uygulamadaki geri dönüşler konusunda neler söylemek istersiniz?

Açıkçası geri dönüşler bizi ziyadesiyle memnun ediyor. Keza öğrencilerimizin eğitim gördüğü işyerlerinin çoğu öğrencilerimizle yola devam etme kararı almış. Öğrencilerimiz bu durumu bize büyük bir sevinç içerisinde anlatıyor. Hele hele üniversite mezunu işsizliğin arttığı bu dönemde öğrencilerimizin mezun olur olmaz iş bulması bizim için ayrı bir gurur kaynağı oldu. Öğrencilerimizin mezun olduktan sonraki durumlarını görmek, onların tıpkı üniversite olduğu gibi iş dünyasında da birlikte hareket ederek güçlü bir yapılanma oluşturmaları adına bu yıl Toros Üniversitesi Mezunlar Derneği (TORSİM) kuruldu. TORSİM sayesinde öğrencilerimiz hem iş hayatında birbirlerine destek olacaklar hem de yeni mezun öğrenci-

lerin yetişmesi konusunda yardımcı olacaklar.

Gelecek hedefleri konusunda neler söylemek istersiniz?

Toros Üniversitesi 2009 yılında kurulmasına karşın 1964 yılında kurulan Toros Okullarının eğitim geleneğinden gelmektedir. Bu yüzden ayakları yere basan sağlam adımlarla yoluna devam etmekte, gelecek hedeflerini de çağın gereksinimlerini göz ardı etmeden yapmaktadır. Önümüzdeki yıllarda hedefimiz tamamen “3+1 Model” dediğimiz öğrencilerimizin 3 yarıyıllarını okulda geçirmelerini 1 yarıyıllarını da tamamen sektörde geçirecekleri bir modele geçeceğiz. Böylece öğrencilerimiz eğitimlerini tamamladıklarında sektörün ihtiyaç duyduğu yeterli niteliğe sahip kişiler olarak geleceğe umutla bakabilecekler.

TOROS ÜNİVERSİTESİ 2017-2018 AKADEMİK YILI AÇILIŞI GERÇEKLEŞTİ

Toros Üniversitesi'nin 2017-2018 Akademik Yılı açılışı, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nde gerçekleşti.

Toros Üniversitesi tarafından restore edilerek hizmete giren Mersin'in eski tarihi binalarından biri olan Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi bahçesindeki açılışa, Mersin Valisi Ali İhsan Su, Mersin Milletvekilleri Fikri Sağlar ile Aytağ Atıcı, Toros Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Ali Özveren, Rektör Prof. Dr. Yüksel Özdemir, Akdeniz Bölge ve Garnizon Komutanı Tuğamiral Önder Gürbüz, Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Ercan, il protokolü, dekanlar, daire başkanları akademik personel ve öğrenciler katıldı.

Açılıшта konuşan Vali Su, insana yapılan yatırımın önemine vurgu yaparak, "Günümüzde ve gelecekte dünyanın önde gelen devlet ve milletleri arasında yer almanın tek yolu, eğitimden geçmektedir. Bu gerçekten hareketle devletimiz ve hükümetimiz eğitimi hayati önemde görerek gençlerimizin dünya standartlarında eğitim kurumlarında bilimsel ve evrensel değerler

temelinde yetişmeleri için tüm imkanları seferber etmektedir. Bu bağlamda ülke olarak sahip olduğumuz zengin potansiyeli, övünç kaynağımız gençlerimizi en üst düzeyde değerlendiren ülkemizi ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yönden gelişimde önemli rol üstlenen üniversitelerimize büyük önem verilmektedir. Gençlerimizi geleceğimizin teminatı olarak görmekteyiz. Sizler büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün hedef gösterdiği çağdaş medeniyetler seviyesine taşıyacak yeni nesillersiniz. Ülke olarak geleceğin dünyasında daha da güç-

lû yer almamız için belirlediğimiz hedeflerin de ötesini gerçekleştirecek, ülkemizi ellerinizde daha da yukarılara taşıyacaksınız" dedi.

Toros Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Ali Özveren ise burada Mersin'in eski evlerine sahip çıkarak bir kıvılcım yaktıklarını söyledi. Bundan sonra kentin ileri gelenlerinin diğer tarihi evlere sahip çıkacağını kaydeden Özveren, "Biz Toros Üniversitesi olarak elimizden geldiği kadar katkı yapmaya çalışacağız. Mersinlilerin

bu tarihi yerleri ihya edeceğine inanıyorum. O bakımdan son derece heyecanlı ve mutluyum. İyi bir şeye vesile olmak güzel bir şey. Ne yaptysak iyi niyetle yapıyoruz. Elimizden ne geliyorsa onu yapmaya çalışıyoruz. Burada emeği geçen herkese teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Rektör Yüksel Özdemir ise Toros Üniversitesi'nin 2009 yılında kurulduğu, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında ilk öğrencileri olarak faaliyete başladığını söyledi. Okulda 38 farklı programda önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde eğitim-öğretim verdiklerini kaydeden Özdemir, "Yaklaşık 4 bin öğrencimiz, 240 akademik personelimiz vardır. Okul olarak anayasamızın ilkeleri doğrultusunda insanlığa hizmet etmek üzere, milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacıyla, toplumun ve sektörün sorunlarına çözüm getirerek ürettikleri bilgileri toplumun yararına sunan ve ülkesinin gelecek yarınları için eğitim-öğretim, araştırma ve hizmet üreten kuruluştur. Nitelikli eleman yetiştirmeye yönelik ortaklaşa yürüttüğümüz projeler mey-

vesini vermeye başlamıştır. Uygulamalı mesleki eğitim dersleri kapsamında da üniversite-sanayi işbirliğinde geliştirdiğimiz ve birçok firmayla yapmış olduğumuz görüşmeler sonucu öğrencilerimizin çoğu mezun olduktan sonra uygulamalı eğitim gördükleri yerde devam ediyor" şeklinde konuştu.

Mersin'in birçok tarihi yapıyı içinde barındırdığını kaydeden Özdemir, "Bu tarihi yapılardan bir tanesi de içinde bulunduğumuz Papaz Okulu olarak adlandırılan bu tarihi mekandır. Mersin merkezinde liman bölgesinde yer alan ve korunması gereken bu özel tarihi dokular geçmişten bugüne birçok insan yaşamına dokunmuş tarihe tanıklı etmiştir. Şimdi Toros Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi olarak eğitim hizmeti vererek, öğrencilerimizi daha donanımlı, üretken ve yaratıcı bireyler olarak hazırlayacaktır. Yaratıcı bireylerin yetişmesi için önemli halkalar vardır, bunlar tarih, kültür ve coğrafya. Bu halkalar ayrılmaz bir bütündür ve sanatsal bir bütünlük içerisinde birbirlerini etkilerler. Amacımız gençlerimizin tarihle, bilimle, kültürle, sanatla ve sporla iç içe olması, bu yönde birçok

topluluğumuzla da faaliyet gerçekleştiriyoruz" ifadelerini kullandı.

Konuşmaların ardından protokol üyeleri tarafından temsili açılış kurdelesini kesildi. Ardından restore edilerek Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi haline dönüştürülen tarihi bina gezildi.

Törenin ardından Mersin Devlet Opera ve Balesi sanatçılarının müzik dinletisi gerçekleştirildi. Toros Üniversitesi Aşçılık Bölümü öğrencileri de kendi hazırladıkları ürünleri ikramda bulundu.

TOROS ÜNİVERSİTESİ URAY KAMPÜSÜNÜ AÇTI İSTE URAY'IN TARİHSEL ÖYKÜSÜ

Mersin'in ilk kırılma noktası Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın dönemin Padişahına isyan ederek, tahtı ele geçirmek için askerleri ile birlikte İstanbul'a yürüyüş başlatmasıdır.

Mirza Turgut'un kaleminden

HOTEL MERSINA PALACE

Mersin'in ilk kırılma noktası Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın dönemin Padişahına isyan ederek, tahtı ele geçirmek için askerleri ile birlikte İstanbul'a yürüyüş başlatmasıdır.

Mehmet Ali Paşa, Suriye, Adana, Mersin topraklarından geçerek Kütahya'ya vardığında Batılı kimi ülkelerin araya girmesi ile birlikte Padişah'la Mehmet Ali Paşa anlaşır. Buna göre Mısır Valiliğinin dışında Girit, Adana ve Cidde valiliği de Mehmet Ali Paşa ve Oğlu İbrahim Paşa'ya verilir.

İbrahim Paşa Adana Valisi olunca bölgenin tarıma elverişli olduğunu tespit eder, ama tarım yapacak kimseyi bulamaz. Bu nedenle Mısır, Suriye ve benzeri bölgelerden FELLAHLARI(ÇİFTÇİLERİ) bölgeye yerleştirmeye başlar.

Bugünkü Kiremithane mahallesinde daha çok Suriye'den olmak üzere birçok Arap nüfusu getirir. Araplar kanallar açarak bataklıkları kuruturlar ve tarım yapmaya başlarlar. İbrahim Paşa'nın Çukurova'da yaptığı tarım reformu bölgenin yapısını değiştirir.

1839 yılında Tanzimat fermanı ilan edilince, Osmanlı toprakları içindeki Gayri-Müslümlere ticaret serbestisi geldi. Liman kentlerine hücum başladı. İç Anadolu, Girit, Kıbrıs, Beyrut gibi bölgelerden gayri Müslümler Mersin İskeleyi civarına yerleşmeye başladılar. İskeleyden yapılan ticaret Mersinin kentleşmesinde çok önemli bir dinamik oldu.

Gayri Müslümler bugün URAY Caddesi dediğimiz bölgeye ticarethaneler açmaya başladılar. Bu arada Kırım savaşı sırasında, İtalyan Piyemento hükümeti Padişaha yardım etmişti. Padişah'ta bunun karşılığı olarak İtalyan'lara Mersin ve İskenderun iskelelerinden ticaret ayrıcalığı tanıdı.

Birden bire başta İtalyanlar olmak üzere FRENKLAR denilen Batılılar Uray caddesine yerleşerek ticaret yapmaya başladılar.

1860 yılında Lübnan'da çıkan iç savaştan kaçan zengin Maruni ve diğer gayri Müslümler ticaret yapmak için Mersine yöneldiler.

Uraya caddesi çok çok hareketlendi. O zamanlar buraya FRENK MAHALLESİ adı verildi.

1870 ve 1880 yıllarında Mersin'de üç mahalle vardı. Çoğunluğu Lazkiye'den gelen Arapların oturduğu Kiremithane mahallesine o zamanlar LAZKİYE Mahallesi deniliyordu.

Gayri-Müslümlerin oturduğu ticaret yaptığı bölgeye FRENK Mahallesi denilirken Bugünkü Çavuşlu mahallesinde de Rumlar oturuyordu oraya da RUM mahallesi denildi.

Daha sonra Camili köyü başta olmak üzere Tarsus ve Mersinin köylerinden gelip Bugünkü Cami-şerif mahallesine yerleşen

Vali Su'dan Borsamıza İade-i Ziyaret

Geçtiğimiz Temmuz ayında ilimizdeki görevine başlayan Vali Ali İhsan Su, iade-i ziyaret programı çerçevesinde Borsamıza ziyarette bulundu.

21 Haziran 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan karar ile Mersin Valisi olarak atanan Vali Ali İhsan Su Borsamıza iade-i ziyarette bulundu. Vali Su, Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı ve Borsamız Meclis Başkanı Hüseyin Arslan, TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı ve Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir ve Mersin Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından karşılandı.

Ziyaret kapsamında TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı ve Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir Mersin ekonomisi ve Ticaret Borsası olarak yürütülen projeler hakkında kısa bir brifing verdi. Özdemir, 1.200 aktif ve büyük bölümü ihracatçı olan üye ile hizmetlerini sürdüren Mersin Ticaret Borsası'nın, ilimizin gelişimine katkı sağlayacak proje ve çalışmaların en önemli paydaşlarından biri olmaya devam edeceğini belirtti.

Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı ve Borsamız Meclis Başkanı Hüseyin Arslan ise Mersin Ticaret Borsası'nın işlem hacmi olarak 113 ticaret borsası arasında 9. sırada olduğunu vurguladı. Türkiye genelinde Mersin Ticaret Borsası'nın narenciye ve bakliyatla açık ara lider borsa olduğunu ifade eden Arslan, bakliyatın kalbinin Mersin'de attığını söyledi. 2016 yılının "Dünya Bakliyat Yılı" olarak kutlandığını ve bundan böyle her yılın 10 Şubat gününün "Dünya Bakliyat Günü" olarak ilan edildiğini ifade eden Arslan, bakliyat ürünlerinin yaygın-

laştırılması açısından bu faaliyetlerin önemine dikkat çekti.

Vali Su: "Narenciye festivali devam etmeli"

Vali Su ise Mersin Ticaret Borsası meclis üyeleri ile karşılıklı bilgi alışverişinde bulunarak, üyelerin faaliyetlerini sürdürdükleri sektörlerle dair değerlendirmelerde bulundu. Tarım arazilerinin azalması ve dünya nüfusunun artması ile birlikte, önümüzdeki dönemin gıda savaşlarına sahne olacağını ifade eden Vali Su; tarım sektörünün ülkemiz ve ilimiz açısından önemine dikkat çekti. Mersin ihracatının yüzde 70'lik bölümünden fazlasını tarım gıda ürünlerinin oluşturduğunu söyleyen Vali Su, bu kapsamda Mersin Ticaret Borsası'nın kentimiz için önemli bir misyon yüklendiğini ifade etti.

Mersin Ticaret Borsası koordinatörlüğünde beş yıl üst üste gerçekleştirilen Narenciye Festivali'nin kentin tanıtımında önemli rol oynadığını dile getiren Vali Su, Mersin'in marka şehir olmasına büyük katkı sağlayan ve Mersin ile özdeşleşmiş bu organizasyonun devam etmesi gerektiğini belirtti.

İyi, Kötü, Çirkin ve GDO

Durum sandığımız kadar

ürkütücü mü?

Furkan Ayaz
Yardımcı Doçent

Mersin Üniversitesi Biyoteknoloji Bölümü

Algılarımızın oluşmasında basının rolü büyük ve genel olarak aldığımız bilgilerin ya bilimsel referans noktaları eksik ya da sunulmuş tarzında dikkat çekmek için sansasyonellik ön planda. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO'lar) da bu durumun mağdurları arasında (1). Artan dünya nüfusunda gıda açığını kapatmak, değişken ve sert iklim koşullarında verimi arttırmak adına atılan adımlar ağır eleştiri konusu olmanın yanı sıra tüketicilerin korku ve çekince ile yaklaştığı bir konu (1, 2, 3, 4).

Bu yazımda kısaca GDO'larla ilgili endişelerden ve bu konuda endişelenmemiz için gerekli dayanak noktalarının yanı sıra aslında o kadar da paniklememizi gerektirecek bir durumun olmadığını açıklamaya çalışacağım.

İnsanlık tarihini incelediğimiz zaman kendi ihtiyaçlarımız için doğadaki canlı ve cansız bütün varlıkları bir şekilde değiştirip avantajımıza kullanmaya çalışmışızdır (1, 2, 3). Örneğin madenleri kullanarak enerji ya da inşaat sektöründeki yapı malzemeleri ihtiyaçlarımızı karşılamaktayız. Arkeolojik çalışmalar yapıldığı zaman insanların ihtiyaçlarına göre çok çeşitli aletler üretip kullandığını ve bunları her zaman daha iyisini ya da daha verimlisini oluşturmak için geliştirdiklerini gözlemlemekteyiz. Aynı durum kullandığımız hayvansal ya da bitkisel gıda ürünleri için de geçerlidir (1, 2, 3, 4).

Peki, tüketim için kullandığımız hayvanları ya da bitkileri nasıl geliştirmekteyiz? Bilimin ve Biyoteknoloji'nin bu kadar etkili ve de üretken olmadığı zamanlarda, çiftçiler ve hayvancılık sektöründekiler ellerindeki ürünün sürekliliği

için üreme işlemlerinde en dayanıklı ve de en fazla ürün veren örnekleri ya da canlıları seçmekteydiler (1, 2, 3, 4). Günümüzdeki fark ise artık laboratuvar ortamında test tüplerinde, moleküler seviyede bu seçimi yapıp; sonuçlarını daha hızlı bir şekilde elde edebilmekteyiz (1, 2, 3, 4). Konu her ne kadar tarım ürünleri üzerinden tartışılrsa da aslında et üretiminde de Biyoteknolojik manevralar mevcuttur ve risk potansiyeli daha büyük bir alandır (1, 2, 3, 4). Fakat bu yazıda daha çok tarım ürünlerine yoğunlaşacağız.

Canlılarda bilgi nesiller boyunca "Gen" adı

verdiğimiz yapılarda kodlanıp taşınmaktadır (5). Bu bilgiler sayesinde canlılar kendilerine ait karakteristik özellikleri ortaya çıkarmaktadırlar (5). Biyoteknolojik uygulamalar sayesinde belli bir canlıda beğendiğimiz bir karakteri kodlayan genleri izole edip bunları aynı tür içerisinde farklı bireylere ya da farklı türlere aktararak bize daha büyük avantaj sağlayan türler elde edebilmekteyiz (1, 2, 3, 4). Örneğin belirli bölge koşullarında yetişemeyecek bir bitkiyi kuraklığa, kötü toprak yapısına ya da sert sıcaklık değişimlerine karşı dirençli hale getirecek genlerin transferi ile daha dayanıklı hale getirebilmekteyiz (1, 2, 3, 4). Ya da tarımsal üretimi ve verimliliği arttırabilecek genetik manipölasyonlar sayesinde açlığı önleyebilir, gıda fiyatlarını bütçeleri sarsmayacak bir seviyeye çekebiliriz (1, 2, 3, 4).

Bu durum kamuoyunda halk ve çevre sağlığı ile ilgili tartışmaların popüler bir konusu olarak öne çıkmaktadır. Fakat konunun daha detaylı araştırılması yapılmadan kesin bir yargıya varılması hem üreticimiz için hem de Biyoteknolojik çalışmalar için engel teşkil etmektedir. Halk ve çevre sağlığını korumak için yapılması

gerekenler; ürünlerin piyasaya sürülmesinden önce gerekli testlerin yapılması ayrıca son tüketiciye GDO'lu ürünler ulaştırılırken paketlerde gerekli olan açıklamanın yapılmasıdır.

Öncelikle GDO üretiminin insanlık tarihi boyunca yapılan bir uygulama olduğunun altını çizmek lazım (1, 2, 3, 4). Bilimin şu anki kadar ilerlememiş olmasından dolayı daha ilkel seviyede melezleme yolu ile bitkilerde gen sayısı arttırılıp ya da bize avantaj sağlayacak farklı karakteristik özellikleri taşıyan genleri barındıran türlerin seçilimi ile yapılan ve yıllar süren bu işlem artık daha hızlı ve de verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir (1, 2, 3, 4). Örneğin, buğdayın atası olan bitkilerde günümüzdeki gibi dolgun başağın bulunmaması ve insanların melezleme yolu ile günümüzdeki buğday türlerini elde ettiği yapılan çalışmalarla ortaya çıkmıştır (6). Bu melezleme yöntemlerinin barındırdığı riskler şu anki Biyoteknolojik uygulamaların ortaya çıkardığı risklerle benzerlik göstermektedir (1, 2, 3, 4).

İnsan ve halk sağlığı açısından gen transferleri ile oluşturulan bu yeni türlerin alerjik re-

aksiyonlara sebebiyet verebileceği kamuoyunda tartışılan endişelerden biri (1, 2, 3, 4). Fakat daha önceki melezleme yöntemlerinde olduğu gibi yeni yöntemlerde de doğada mevcut olan genlerin transferi yapılmaktadır, yani aslında insan vücudu bu yeni transferi yapılan genlerin moleküler ürünlerine çok da yabancı değil. Bu şekilde üretilen GDO'lu ürünler piyasaya sürülmeden önce deney hayvanları üzerinde yapılan çalışmalar ile alerjiye sebebiyet verip vermedikleri araştırılmaktadır (1, 2, 3, 4). Örneğin, geliştirilmekte olan bazı GDO'lu bezelye ve soya fasülye türleri farelerde alerjiye sebebiyet verdikleri için piyasaya sürülmemiştir. Sıkı denetimlerle bu tarz sorunların önüne kolaylıkla geçilebilmektedir (1, 2, 3, 4).

İkinci bir sorun olarak ise laboratuvar ortamında yapılan manipülasyonlar sırasında ortaya çıkabilecek teknik yan etkilerin; yeni oluşturulan türün gen yapısında, zararlı olsun ya da olmasın, istenmeyen daha farklı değişikliklere sebep olabileceği yönünde karşımıza çıkmaktadır (1, 2, 3, 4). Fakat öncelikle kontrol dışı mutasyonların bitkide avantajlı konumu kaybettirecek değişikliklere sebebiyet verme olasılığı da vardır ve bu da üretim sırasında bu türlerin çiftçiler tarafından tercih edilme oranını düşürecektir. Varsayalım ki bu değişiklikler gözden

kaçtı ya da mahsulün avantajlı konumunu değiştirmede ve üretime devam edildi; böyle bir durumun insan sağlığına zararlı olacağı ile ilgili herhangi bir kanıt mevcut değildir (1, 2, 3, 4). Buna ek olarak elimizdeki mevcut bilgiler bilimsel olarak GDO'lu ürünlerde kontrolümüzle ya da kontrol dışı oluşan değişikliklerin halk sağlığına tehdit oluşturduğuna dair hiçbir çalışma mevcut değildir (1, 2, 3, 4). Bu tarz çalışmaların birkaç açıdan zorluğu mevcuttur. İlk olarak bu deneylerin parçası olmak isteyen gönüllülerin bulunmasında yaşanan zorluklar vardır. İkinci boyut ise bu çalışmaların sonuçlarının yıllar sonra güvenilir veri olarak ortaya çıkacak olmasıdır. Üçüncü olarak da bu çalışmaların gönüllülerin yaşam tarzlarındaki spor yapma, stres seviyesi ve de sigara ya da alkol kullanımı gibi alışkanlıklardan da etkilenecek olmasıdır (1, 2, 3, 4).

Diğer öne çıkan eleştiri noktası ise yeni tür üretimi sırasında laboratuvar ortamında yapılan manipüle edilmiş türün seçimi sırasında kullanılan anti-biyotiğe karşı direnci sağlayan genlerin halk sağlığına tehdit oluşturacak yani anti-biyotiğe dirençli bakteri türlerinin türemesine sebebiyet verebileceği yönündedir. Fakat bu konudaki endişelerin dozunu düşürmekte de fayda var çünkü kullanılan bu anti-biyotiğe

karşı direnci sağlayan genler zaten doğadan alınmaktadır ve varlıkları geniş bir şekilde mevcuttur (1, 2, 3, 4). Bu açıdan GDO'lu ürünlerin bizi tehdit etme olasılığı sanılanın aksine düşüktür.

GDO'lu ürünlerle ilgili kafamızı kurcalayan diğer bir sorun ise bu mahsullere yerleştirilen böcek ilacına direnci sağlayan genlerden kaynaklanmaktadır. Genlerin kendileri bir sorun teşkil etmese de dolaylı olarak bir sorunumuz var. Çiftçiler bu yeni türlerin ilaçlara karşı direncini de göz önünde bulundurarak aşırı bir ilaçlama yoluna gitmektedirler ve bu da halk sağlığını tehdit edecek kanserojen maddelerin sofralarımıza kadar ulaşmasına sebep olabilir (1, 2, 3, 4). Bu sorunu aşmanın yollarından biri çiftçilerin üretim sırasında ilaç kullanımında aşırıya kaçmamaları hususunda eğitilmeleridir. Ya da kullanılan böcek ilaçlarında daha sağlıklı kanserojen olmayanlarının geliştirilip kullanılmasıdır.

Çevre konusunda öne çıkan diğer bir problem ise üretilen bu yeni türlerin doğada yayılması ile ilgilidir. Daha avantajlı konumda oldukları için doğal türlere göre yaşama şansları yüksek olan bu yeni türler orijinallerinin doğadaki yerlerini kaybetmelerine yol açabilir (1, 2, 3, 4). Bunun önüne geçmek için Biyoteknolojik yollar mevcut. Tohum vermeyen GDO'lu ürünlerin üretilmesi bu yollardan biri, ya da birkaç nesil sonra devamını getirebilme özelliğini kaybedecek türlerin oluşturulması. Ayrıca insanoğlu doğayı kendi amacı için her zaman değiştirmiştir, endüstriyel üretim sırasında ortaya çıkan kimyasal atıkların ya da enerji üretimi sırasında dışarıya salınan zararlı gazların yarattığı tahribatla karşılaştırıldığında GDO'lu ürünlerin yol açabileceği değişikliklerle ilgili kamuoyunun bu kadar paniklemesi gerçekten şaşırtıcıdır.

Dahası tüketim amaçlı olmayıp, sadece doğaya saldırdığımız ağır metallerin ya da zehirli gazların temizlenmesi için kullanılacak olan GDO'lu bitkilerin geliştirilmesine yönelik projeler mevcuttur (1, 2, 3, 4). Bu bitkiler genlerindeki değişikliklerin kattığı direnç sayesinde

topraktaki zararlı ağır metalleri ya da atmosferdeki zararlı gazları diğer doğal bitkilere oranla daha fazla çekebilme kapasitesini taşıyacaktı (1, 2, 3, 4). Böylelikle GDO'lu ürünler sayesinde çevre temizliğine de katkıda bulunma şansımız mevcuttur.

Ülkemizde artık GDO konusu kamuoyunda tartışılırken halkı terörize edip korkutmak yerine halk ve çevre sağlığına zararının minimuma indirgenebilmesi için oluşturulması gereken denetim mekanizmaları tartışılmalıdır. Ya da bu konuda Dünya'nın epeyce gerisinde kalan ülkemizin kendi ayakları üzerinde durabilmesi ve de hızla değişen küresel piyasalara uyum sağlayabilmesi açısından, GDO ile ilgili Biyoteknolojik araştırmalara daha fazla kaynak aktarılmasının önü açılmalıdır. Sonuç olarak; üretemeyen ya da rekabetçi koşullara ayak duramayan bir korku toplumundan ziyade verimli üretim ve bilim toplumu olma yolunda adımların atılması gerekmektedir.

Referanslar:

- 1) Key S, Ma JK-C, Drake PM. Genetically modified plants and human health. *Journal of the Royal Society of Medicine*. 2008;101(6):290-298. doi:10.1258/jrsm.2008.070372.
- 2) Bawa AS, Anilakumar KR. Genetically modified foods: safety, risks and public concerns—a review. *Journal of Food Science and Technology*. 2013;50(6):1035-1046. doi:10.1007/s13197-012-0899-1.
- 3) Bakshi A. Potential adverse health effects of genetically modified crops. *J Toxicol Environ Health B Crit Rev*. 2003; 6(3):211-25. DOI: 10.1080/10937400306469
- 4) National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2016. *Genetically Engineered Crops: Experiences and Prospects*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/23395>.
- 5) <https://ghr.nlm.nih.gov/primer/basics/gene>
- 6) http://www.cerealsdb.uk.net/cerealgenomics/WheatBP/Documents/DOC_Evolution.php

SERTİFİKALI BAKLIYAT TOHUMUNDA

LİDER KURULUŞ:

MTB TOHUMCULUK

Başkan Özdemir: Tohumculuğu
Milli mesele olarak görüyoruz

Sertifikalı bakliyat tohumunda üreticilerin tercihi haline gelerek Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşları içerisinde Lider kuruluş konumuna yükselen MTB Tohumculuk Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, Türkiye'nin milli meselesi olarak gördükleri tohumculuk konusunda öncelikle kaliteli tohumluk üretimi ve ıslah çalışmalarıyla Türkiye'ye özgü yeni çeşitler geliştirdiklerini, MTB Tohumculuk adına kayıtlı tescilli ürün sayısını arttırdıklarını ve üretilen kaliteli tohumları üreticiyle buluşturarak baklagil üretimine ciddi katkılar sağladıklarını kaydetti.

Anavatanı Türkiye olan ve Dünyaya bu topraklardan yayılan baklagil üretimi son yıllarda ciddi miktarda azalmış ve 1990'lı yılların başında yılda 2 milyon ton civarında olan baklagil üretimi 2016 yılında yaklaşık 1 milyon ton civarına gerilemiştir.

Baklagil üretiminin azalmasının en önemli nedenlerin birisinin yeterli miktarda kaliteli tohum üretilmemesinin olduğu ifade ediliyor. Tohumculuğun, uzun soluklu ve genelde kısa sürede kar amacı olmayan bir süreç olması nedeniyle yatırımcılar tarafından bu sektöre yeterli yatırımlar yapılmazken, Türkiye tohum

konusunda dışarıya bağımlılık tehlikesi ile karşı karşıya bulunuyor.

Türkiye'de baklagil tohumculuğu konusunda, araştırma, geliştirme, ıslah ve üretim çalışmaları yapmak üzere Nisan 2015 de Mersin Ticaret Borsası tarafından kurulan Mersin Ticaret Borsası Tohumculuk Araştırma Sanayi ve Ticaret A.Ş. (MTB Tohumculuk) çalışmalarına artırarak devam ediyor. Sertifikalı bakliyat tohumunda üreticilerin tercihi haline gelerek Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşları içerisinde Lider kuruluş konumuna yükselen MTB Tohumculuk Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Özdemir, Türkiye'nin milli meselesi olarak gördükleri tohumculuk konusunda öncelikle kaliteli tohumluk üretimi ve ıslah çalışmalarıyla Türkiye'ye özgü yeni çeşitler geliştirdiklerini, MTB Tohumculuk adına kayıtlı tescilli ürün sayısını arttırdıklarını ve üretilen kaliteli tohumları üreticiyle buluşturarak baklagil üretimine ciddi katkılar sağladıklarını kaydetti.

Mersin Ticaret Borsası kompleksinde faaliyet gösteren MTB Tohumculuk'un bünyesinde ıslah, inceleme, analiz vb çalışmaların yapılabilmesi amacıyla modern bir laboratu-

varlar bulunduğunu aktaran Özdemir, “MTB Tohumculuk’ta teknik eleman/mühendis olmak üzere doğrudan 5 kişi çalışıyor. Sahada ve dolaylı çalışanlarla birlikte yaklaşık 30-40 kişi istihdam ediliyor” dedi.

Kuruluşundan yaklaşık 2,5 yıl gibi kısa bir süre geçmesine rağmen çok önemli çalışmaları gerçekleştirdiklerini belirten Özdemir bu kısa sürede tescilli çeşit sayılarını % 40 artırarak 5 den 7 ye ve 2015 de 4 ton ile başlayan sertifikalı tohum üretiminin 2017 sezonunda yaklaşık % 4000 (40 misli) artırarak 160 ton a çıkardıklarını belirtti.

Özdemir, milli çeşit listesinde Nohut, Kuru Fasulye ve Mercimek gurubunda faaliyet gösteren Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşları sayısının 6 ve tescilli çeşit sayısının 12 olduğunu, bunların 7 adedinin yani %58 nin MTB Tohumculuk adına kayıtlı çeşitlerin oluşturduğunu belirterek kuru fasulyede 9 çeşitten 5 adedinin (%56 sı), nohutta 2 çeşitten 1 adedinin (%50 si), kırmızı mercimekte 1 adedin (%100 ü) MTB Tohumculuk adına tescilli olduğunu ifade etti.

Kaliteli tohumluk üretimi ve ıslah çalışmaları yaparak Türkiye’ye özgü yeni çeşitler geliştirme çalışmalarında Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) ne bağlı araştırma enstitüleri ile işbirliği yaptıklarını ve bu konularda Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile ortak projeler yürüttüklerini belirten Özdemir ayrıca tescilli çeşitlerinin çoğaltılarak daha geniş alanlarda üreticilere ulaştırılması amacıyla da Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) ile çalışmalar yaptıklarını belirtti.

Özdemir, milli çeşit listesinde Nohut, Kuru Fasulye ve Mercimek gurubunda faaliyet gösteren Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kuruluşları sayısının 6 ve tescilli çeşit sayısının 12 olduğunu, bunların 7 adedinin yani %58 nin MTB Tohumculuk adına kayıtlı çeşitlerin oluşturduğunu belirterek kuru fasulyede 9 çeşitten 5 adedinin (%56 sı), nohutta 2 çeşitten 1 adedinin

(%50 si), kırmızı mercimekte 1 adedin (%100 ü) MTB Tohumculuk adına tescilli olduğunu ifade etti.

Türkiye’de baklagil üretiminde sertifikalı tohum kullanım oranının çok düşük olduğunu belirten Özdemir kuru fasulye grubunda kullanılan toplam sertifikalı tohum miktarının 2015 yılında %62 sinin ve 2016 da %42 sinin MTB Tohumculuk tarafından üretilerek çiftçilere ulaştırıldığını ve 2017 yılında da tohum üretimlerinin artarak sürdürüldüğünü söyledi.

MTB Tohumculuk A.Ş nin Türkiye’de çok az kullanılan sertifikalı tohum kullanımını artırmaya yönelik sosyal sorumluluk projelerini gerçekleştirdiğinin altını çizen Özdemir, “Bu amaçla yapılan toplantılarla üreticiler bilgilendiriliyor. Sertifikalı tohum kullanılması’nın faydaları ve üreticiye sağlayacağı destekler anlatılıyor, MTB Tohumculuk ayrıca baklagil tüketiminin artırılmasına yönelik tanıtım çalışmalarına da destek veriyor” ifadelerinde bulundu.

KENT RADYO
Mersin Ticaret Borsası Başkanı
ABDULLAH ÖZDEMİR'E
"Borsa ve Tohumculuğa katkı"
ÖDÜLÜ VERDİ

Kent Radyo'nun 20. Kuruluş kutlamasında kimi kişi ve kurum temsilcilerine çeşitli kategorilerde ÖDÜLLER verildi.

Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir Borsa'nın imajını yükseltmek ve tohumculuk alanında yaptığı önemli çalışmalar nedeniyle Kent Radyo ÖDÜLÜNÜ aldı.

Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir törende yaptığı konuşmada, Borsa olarak kısaca yaptıklarının altını çizdi. Özellikle tohumculuk meselesinin bir milli mesele olduğun belirten Özdemir, bugüne kadar çok önemli adımlar attıklarını dile getirdi.

Bilindiği gibi Ticaret Borsası Başkanı

Abdullah Özdemir, Borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine daha yüksek düzeyde temsilinin sağlanması ve lobiler oluşturmada önemli çabalar harcayan birisi olarak tanınıyor.

Mersin Ticaret Borsası Başkanı Abdullah Özdemir, Kent Radyo ödülünü Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz'ın elinden aldı.

YAYLADA KLASİK MÜZİK

**Mersin Devlet Opera Balesi Fındıkpınarı Yayla-
sında Klasik müziğin önemli eserleri ile birlikte
çok güzel Türküler söylendi**

Mersin'in çok gözde bir opera ve balesi var. Sanatı halkın ayağına götürmek adına her türlü etkinliği düzenliyorlar. Her zaman bize destek veriyorlar. Bugünde çok önemli bir etkinlikte yanımızda oldular

Fındıkpınarı yaylasında klasik müzik sesleri yankılandı

Mezitli Belediyesi, Mersin Devlet Opera ve Balesi sanatçıları ile Fındıkpınarı sakinlerini bir araya getirdi. Klasik batı müziğinin önemli eserlerinin yanı sıra, sevilen halk türkülerinin de seslendirildiği Yaz Konseri'nde, Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan'ın da sahneye çıkarak tango yaptı. Konserin finalinde söylenen 10. Yıl Marşı ile coşku doruğa çıktı.

Mezitli Belediyesi, Fındıkpınarı sakinleri ile Mersin Devlet Opera ve Balesi (MDOB) Sanatçılarını bir araya getirdi. Mezitli Belediyesi, MDOB ile ortaklaşa gerçekleştirdiği etkinlikler

kapsamında, Şef Anıl Aydın yönetiminde gerçekleştirilen Yaz Konseri'nde kültürler buluşması yaşandı.

Kırsal alanda yaşayan vatandaşların farklı kültürlerle buluşması amacıyla Fındıkpınarı Mahallesi'nde vatandaşlar ve MDOB sanatçılarının seslendirdiği birbirinden güzel eserlere eşlik ederken bazı vatandaşlar danslara da katıldı. Bir çocuğunda Şef Anıl Aydın'dan orkestra çubuğunu alarak orkestrayı yönettiği etkinlikte gecenin sürprizi ise Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan'dan geldi. MDOB'un tecrübeli dans sanatçısı ile sahneye çıkan Başkan Tarhan 'Tango' yaptı. Büyük alkış alan dans sonrası devam eden konserde, konuklar müziğin farklı türleri ile tanışma şansı yakaladı. Yüzlerce sanatseverin katıldığı etkinliğin sonunda İzmir Marşı'nı ve 10. Yıl Marşı'nı seslendiren sanatçıları tüm seyirciler ayakta alkışlayarak eşlik etti.

KÜLTÜR, SANAT VE SPORA ÖNEM VERİYORUZ

MDOB il koordinatörü Özcan Güven,

CHP Mezitli İlçe Başkanı Gökhan Gök, belediye meclis üyeleri, mahalle muhtarları ve ilçe örgütlerinin de katıldığı etkinlikte konuşan Mezitli Belediye Başkanı Tarhan, "Kırsal alanda yaşayan vatandaşlarımızı sanat ve sanatçıyla buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Belediye olarak kültür, sanat ve spor faaliyetlerine son derece önem veriyoruz. Mersin Devlet Opera Balesi ile sadece bu yıl üçüncü kez bir araya geldik. Mersin'in çok gözde bir opera ve balesi var. Sanatı halkın ayağına götürmek adına her türlü etkinliği düzenliyorlar. Her zaman bize destek veriyorlar. Bugünde çok önemli bir etkinlikte yanımızda oldular. Özellikle kırsal bölgelerimizde daha önce sanatsal etkinliklerle tanışmamış vatandaşlarımız ve çocuklarımıza yönelik sanatsal faaliyetlerimizi artırarak devam ettireceğiz. İleriki günlerde belediyemizin desteğiyle kırsal alanlarda yaşayan tüm herkesi Mersin Devlet Opera ve Bale sanatçılarımızla buluşturacağız" dedi.

OLBA

**İç Anadolu ile Akdeniz'in buluştuğu nokta
(Uzuncaburç)**

Uzuncaburç'un eski adı Kıymetli malların alışveriş yapıldığı PAZAR anlamına gelen Diokayseriya idi. Akdeniz'den Narlıkuyu, Soli, Kızkalesi limanlarına gelen mallar, patika yollardan Uzuncaburç'a gelirken, İpek ve Baharat yolunun kervanları Sertavul üzerinden Uzuncaburç'a geliyordu... Burada aylarca süren Pazar kuruluyor ve sosyete alışverişini yapıyordu...

Büyükşehir'in üç yıldır maddi destek sağladığı kazılar devam ediyor..

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, Mersin'in Silifke İlçesi'ne bağlı Uzuncaburç beldesinin doğusunda bulunan Olba Antik Kenti'nde 2017 yılı yaz döneminde başlayan arkeolojik kazıları inceleyerek, görevlilerden çalışmalar hakkında bilgi aldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin 3 yıldır

sağladığı maddi desteği bu yıl da devam ettirdiği ve 60 bin TL destek verdiği kazı çalışmalarını inceleyen Başkan Kocamaz, "Mersin'in turizm hayatına, kültürel değerlerine yeni değerler katmak istiyoruz" dedi.

Göreve geldikleri günden bu yana destek verdikleri kazı çalışmalarından bahseden Başkan Kocamaz, verilen desteğin devam edeceği-

ni belirterek, “Bu bölgede 8 ayrı yerde kazı çalışmalarımız devam ediyor. Müze müdürümüz, kazı başkanımız ve kazı heyetimiz burada. Bu bölge tarihte çok önemli bir yerleşim birimiydi. Bunların kalıntılarını hep birlikte gün yüzüne çıkaracağız. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Bu tür yerler çok fazla ilgi görüyor. İlgi görürken de bölgede yaşayan insanların günlük hayatına da bazen engeller çıkarabiliyor. Ama Devletimiz büyük devlet, güçlü devlet. İnşallah bu konuyu Bakanlık yetkilileri ile görüşüp en kısa sürede çözmek istiyoruz” şeklinde konuştu.

Roma mozaïği gün yüzüne çıkarıldı

Silifke İlçesi’ne bağlı Olba Antik Kenti’ndeki kazılar, Gazi Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emel Erten başkanlığında ve Gazi Üniversitesi ile Mersin Üniversitesi doktora, yüksek lisans ve lisans

öğrencilerinden oluşan 20 kişilik bir ekip ile sürdürülüyor. Arkeolojik kazılarda aynı zamanda ilgili alanlardaki uzmanlar, eğitim için gelen öğrencileri de yetiştiriyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi’nin 3 yıldır destek verdiği kazılarda ortaya çıkarılan mimari eserlerin görsel belgeleri yapılırken, eski eser restorasyonu ve küçük eser konservasyonunun yerinde yapılabilmesi adına kurulan laboratuvar ile eserlerin ön temizlikleri ve bakımı sağlanabiliyor.

Dağlık Kilikya olarak adlandırılan bölgenin önemli bir merkezi olan Olba Antik Kenti’nin yerleşim tarihine ışık tutmak amacıyla 17 yıldır devam ettirilen kazılar, her yıl olduğu gibi bu yıl da hız kesmeden sürdürülüyor. İlk olarak 2001 yılında yüzey araştırmaları olarak başlayan çalışmalar, 2010 yılında arkeolojik kazı çalışmalarına dönüştü. 2017 yılı kazı çalışmaları, daha önceki yıllarda başlamış olan Roma

Dönemi tiyatrosunda, Hristiyanlık Dönemine ait manastırda ve kentin akropolisinde devam ediyor. Geçtiğimiz yıllarda kazı alanında devam eden çalışmalar sırasında, MS. 2. yy sonu 3. yy başlarına ait bir Roma mozağine rastlandı. Olba'da rastlanılan ve değerli, seçkin bir eser olan Roma mozaği, Silifke Müzesi'ne kaldırıldı ve sergilenmeyi bekliyor.

“Arkeolojik kazılar için ilk defa yerel yönetimden böyle bir destek aldık”

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz'ın kazı çalışmalarına verdiği desteğin önemine değinen Olba Antik Kenti Kazı Başkanı Gazi Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emel Erten, “Sayın Başkan, göreve geldiği tarihten itibaren kazılara destek vermekte. Kendisine çok teşekkür ediyoruz. Çünkü yerel yönetimlerden ilk defa

böyle bir destek aldık. Bu sadece Mersin ve bölge arkeolojisi değil aynı zamanda ülkemizin tarihinin, kültürünün aydınlatılması açısından çok değerli bir destek. Sayın Burhanettin Başkanımıza huzurlarınızda şükranlarımı sunuyorum. Yardımlarının her kuruşunun bizim için çok kıymetli olduğunu, çok önemli işlerimizi bu sayede hallettiğimizi belirtmek istiyorum” şeklinde konuştu.

Silifke Müzesi Müdürü Nilgün Yılmaz, “Ben öncelikle Mersin Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Burhanettin Kocamaz Bey’e bölgemizdeki kazılara, yüzey araştırmalarına verdiği destekten dolayı sonsuz teşekkür ediyorum. Büyükşehir Belediye Başkanımız bu konuda oldukça duyarlı. Büyükşehir Belediye Başkanımız Burhanettin Bey’in, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın desteği ile bölgede çok güzel çalışmalar yapılacağı inancındayım” diye belirtti.

۱۵ ربيع الاول ۱۲۴۲ و ۱۸ نوامبر ۱۹۲۴

مقامه ايستدر
تجارت مدبريه عوميه كيمر اولي

استونفا ضامه و خليفه اراده شيه خلقه تاد سله
اقرانه اندكي ۱۸ ل مونه تاي شيه تا يكله داوچه نوو اولوز
نومردولي تندرگه سايه ايد بنه يوريشدر

مؤسسه شركته
مقي زار احمد
قلمی زار احمد
طاهر تاي
شاره عوميه
۵۰
رايت نا طري

BÖLÜM 2

KARAMAN MİLLİ BANKASI

Yusuf Yıldırım'ın Kaleminde

Şirketin yürürlüğe girişi

Şirketin kurulmasına ve çalışmasına hükümetçe verilen çalışma izni onay tarihinden itibaren bir ay içinde Takvîm-i Vekâyi veya eşdeğer gazetelerde yayımlanacaktır.

Şirket, İstatistik İdaresinde örneği bulunan cedvele göre yıllık işlemlerini gösterir bir cedvel hazırlayarak Ticaret Nezâretine gönderecektir. (BOA, 1915, 43.-46 maddeler)

Bankanın yapılandırılması

Osmanlı Devleti'nin yıkılıp Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması hem toplumu hem de kurum ve kuruluşları kökten etkiledi. Yeni devletin uygulamaya koyduğu yeni yasa ve dü-

zenlemeler, toplum ve iş hayatında bir dizi değişikliklerin yapılmasını zorunlu kıldı.

Osmanlı Devleti döneminde şirketlere verilen imtiyazların kötüye kullanılması da toplum genelinde rahatsızlık uyandırmıştır.

1927 yılında Anonim şirketlerin denetim altına alınması ile ilgili kanunun gerekçesi Meclis tutanaklarına şöyle geçmiştir:

Ticari ve iktisadi sahalarda hiç bir murakabe-ye (denetime) tabi olmayan şimendifer, tramvay, telefon, rıhtım gibi muamelat ve hidemât-ı umûmiyeyi (genel hizmetleri) deruhte etmiş (üzerine almış) şirketler, nizamnamelerinde yazılı tarifelerinin daima üst sınırını tatbik ederek verilen müsaade ve ruhsatı kötüye kullanmayı alışkanlık haline getirmişler ve memleket dahilinde fiilen kapitüler bir vaziyet ihdas etmişlerdir.

TBMM, Zabıt Ceridesi, 13/01/1926;

Sırma-Balcı, 2010, 42-43

Bu gerekçelerden hareketle “Anonim ve Kooperatif Şirketlerin Murakabesi Hakkında Kanun” ile şirketlere sıkı bir denetim getirilmiştir. Kanunun birinci maddesine göre şirketlerin hukuki, sorun ve görev alanlarına ait denetimi Ticaret Vekâletine verilmiştir.

TBMM, Zabıt Ceridesi, 13/01/1926;

Sırma-Balcı, 2010, 42-43

Kanunun beşinci maddesi şirketlerin yönetim kurullarına yasal sorumluluklar getirmiştir:

Meclis-i idare azalan, nizamnameleri ahkâmına riayetden ve adi ve senevi içtimaların muntazaman akdinden ve hilafı halinde tevellüt eden zarar ve netayıçten malen, şahsen ve müteselsilen mesuldür. İhmal ve teseyyübü sabit olacak meclis-i idareleri Vekâletin feshe ve şirket muamelatına vaziyet ederek doğrudan doğruya Heyet-i Umumiyyeyi içtimaa davete lüzum gördüğü takdirde şirketi faaliyetten men ile muamelatını tasfiyeye mezundur.

TBMM, Zabıt Ceridesi, 13/01/1926;

Sırma-Balcı, 2010, 42-43

Yani nizamname hükümlerinin uygulanmasından doğrudan idare meclisi sorumlu tutuluyor, gerektiğinde hükümete şirketi feshetme yetkisi veriliyordu.

Buraya kadar açıklanan gerekçeler; Karaman Milli Bankası için de geçerli olduğundan bir yapılandırma zorunluluğu oluşmuştur. Devlet

Arşivleri Genel Müdürlüğü Cumhuriyet Arşivi koleksiyonları içinde tespit edilen belgelere göre Karaman Milli Bankası 1927, 1931 ve 1935 yıllarında tüzük/sözleşme değişikliğine giderek yetki, görev ve işlevlerini zaman ve yasalara uygun hale getirmiştir.

22/05/1927 birinci yapılandırma

24-33-3 yer nu ve 22/05/1927 tarihli Bakanları Kurulu ve Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal imzalı kararname ile Karaman Milli Bankası nizamname-i dâhilisinin (içtüzük) 2, 3, 5, 9, 15, 18, 26, 29, 30, 34, 35, 36, 37'inci maddelerinde değişikliğe gidilerek şirket; Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre revize edilmiştir.

Nizamname yerine mukavelename (sözleşme) Öncelikle şirketin çalışma şeklini düzenleyen nizâmnâme-i dâhilisi (iç tüzük) mukâvelenâme yani sözleşme adını almıştır. Diğer yıllardaki sözleşme/nizâmnâme-i dâhilî madde değişikliklerinde bazen mukâvelenâme bazen de nizâmnâme-i dâhilî yazıldığı görülmüştür.

Şirket Türk Anonim Şirketi oluyor

Değişikliklerden en önemlisi şirketin adına aittir. Osmanlı döneminde Karaman Milli Bankası Osmanlı Anonim Şirketi adı ve ünvanı ile faaliyetlerine başlayan şirket, 1927 yılında Karaman Milli Bankası Türk Anonim Şirketi adını almıştır. (Cumhuriyet Arşivi, 24-33-3 yer, 22/05/1927 tarihli kararname ikinci madde)

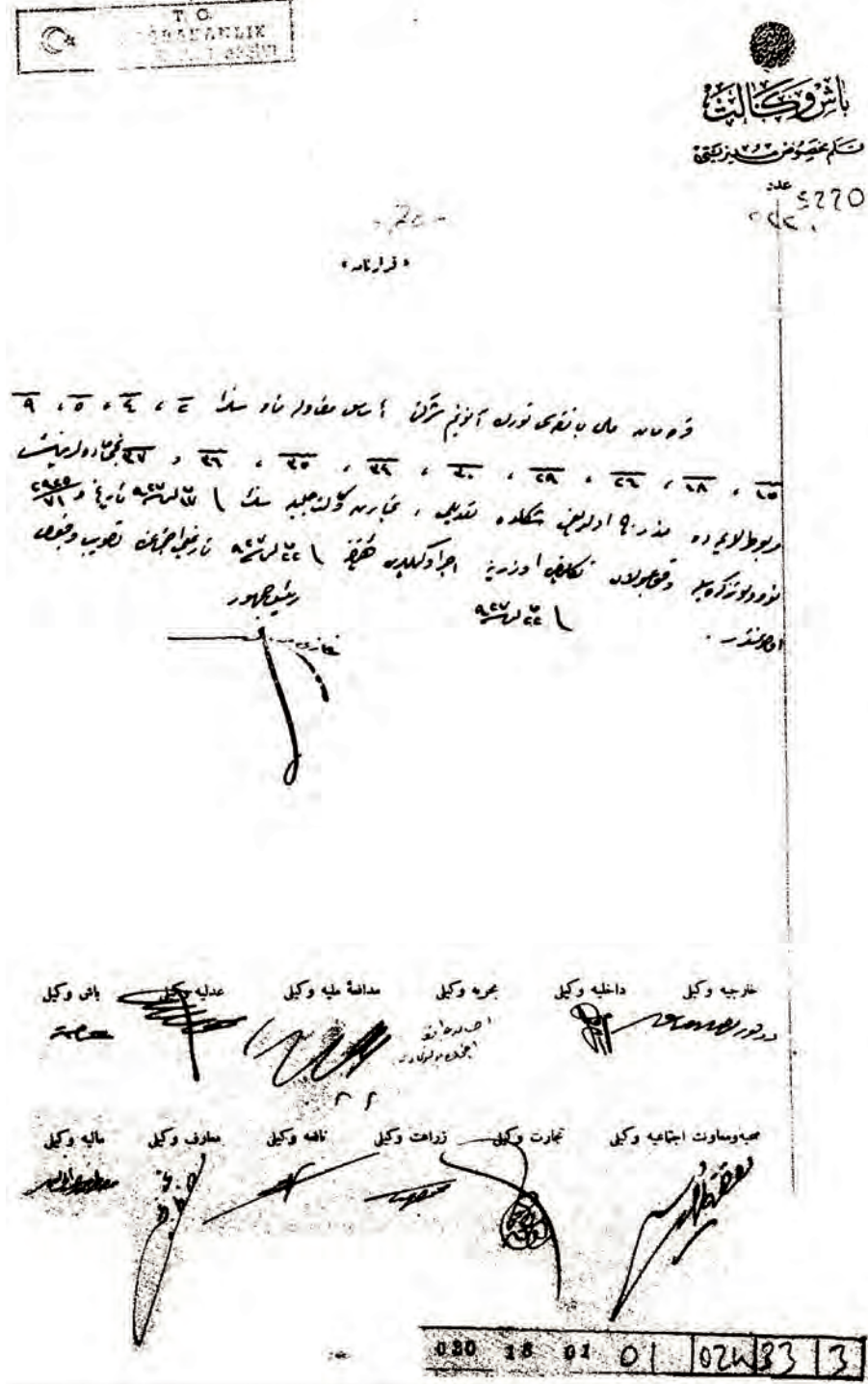
Şirketin imtiyaz süresi uzatılıyor

Şirketin süresi 20 yıldan 40 yıla çıkarılmıştır. (Cumhuriyet Arşivi, 24-33-3 yer, 22/05/1927 tarihli kararname Karaman Milli Bankası mukavelesi dördüncü madde)

Sermaye 100.00 TL

Bir diğer önemli değişiklik şirketin sermayesine dairdir. 20.000 Osmanlı Lirası sermaye ile kurulan şirket sermayesi 1927 yılında 100.000 Türk Lirasına çıkartılmıştır. (Cumhuriyet Arşivi, 24-33-3 yer, 22/05/1927 tarihli kararname beşinci madde)

1927 sonrası Karaman Milli Bankası için 21.06.1931 ve 19.08.1935 tarihlerinde olmak üzere iki kez daha yapılandırma gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. 21.06.1931'te Karaman Milli Bankası TAŞ sözleşmesinin bazı maddelerinin (Cumhuriyet Arşivi, 21.06.1931, 21-45-3); 19.08.1935'te Karaman Milli Bankası TAŞ esas sözleşmesinin 2, 9 ve 35. maddelerinin

(Cumhuriyet Arşivi, 19/08/1935, 57-68-18) değiştirildiği anlaşılmıştır.

Bankanın faaliyetleri ve feshi/kapanışı

Karaman Milli Bankasının faaliyetleri, işyeri, personeli, müşterileri yönetim şekli, hissedarları, sene sonu hesap ve raporları, kar payı dağıtımı gibi iş süreçlerine dair neredeyse hiç bilgi yoktur. Cumhuriyet Arşivinde bulunan ve 1931, 1935 yıllarında onaylanan sözleşme maddeleri değişikliklerinden; bankanın en azından 1936 yılına kadar çalıştığı ve faaliyetlerine devam ettiği anlaşılmaktadır.

Osmanlı Devleti Ticaret ve Ziraat Nezareti'nin bir bakıma rapor olarak hazırlattığı Memâlik-i Osmaniye'de Osmanlı Anonim Şirketleri kita-

bında, Karaman Milli Bankasının faaliyetlerine kısmen değinilmiştir.

Şirket kurulduğu günden itibaren mali durumu ile ilgili evrakları bakanlığa göndermemiştir. Dosyasında bulunan 1915 senesi müfettiş raporuna göre bankanın hesap kayıtları vezne, emtia ve sair işlemlerinin; mali işlemler yapmayı esas alan anonim bir itibar kuruluşunda bulunması zorunlu olan nizam ve mükemmeliyetten çok uzak olduğu anlaşılmaktadır. (Ticaret ve Ziraat Nezâreti, 1918, 97; Balcı-Sırma, 2010, 233)

Ticaret ve Ziraat Nezaretinin tespitine göre maalesef Karaman Milli Bankası, iç tüzüğünde taahhüt ettiği sözleri yerine getirmemiştir. Anlaşıldığına göre şirket; oluşan otorite boşluğunda kayıtlarını düzgün tuttu ise bile devlete karşı hesap vermede kusurlu ve ihmâlkâr davranmıştır.

Bu durum sadece Karaman Milli Bankası için söz konusu değildir. İttihat ve Terakki döneminde kurulmuş nerede ise tüm anonim şirketlerde bir yozlaşma görülmüştür. 1927 yılındaki Meclis tutanaklarına giren tespitlere göre de imtiyazlı anonim şirketler; imtiyazlarını en üst sınırdan kullanmaktadır. Yetki ve ruhsatlarını kötüye kullanmaktadır. Bu tespitlere dayanarak devlet anonim şirketlerin denetimini sıklaştırmak için –bankanın yapılandırılmasında söz edildiği üzere- yeni yasal düzenlemeler yapma gereği duymuştur. (TBMM, Zabıt Ceridesi, 13/01/1926; Sırma-Balcı, 2010, 42-43)

Karaman Milli Bankasının faaliyetlerine dair tek somut belge; 10 Şubat 1334 (1918) tarihli bir makbuzdur. Halen de Remzi Tartan'ın sakladığı makbuzun başlığı Fransızca ve Osmanlı Türkçesi ile “Karaman Milli Bankasına Mahsûs Makbûz İlmi u Haberidir” biçimindedir. Sol üst köşesinde rakamla 348/10 makbuz numarası vardır. Başlığın altına ise işlemin miktarı, lira-guruş cinsinden yazılmıştır. Metnin sağ alt kısmına aza ve muavin isim bölümleri açılmıştır. Sağ alt köşede ise pul ve tarih kaydı vardır.

Bu makbûz, Konya'da oturan Eczacı Kolağası Hacı Kasım Efendi'nin hanımı Şerife Hanım'ın yüzde altı faiz borcunu ödemesine karşılık Hacı Sami Tartan tarafından verilmiştir. Üç azanın (üye) isim yeri açılmış olsa da imza ya da isim yoktur. Sadece İsmet isimli bir kişinin muavin

olarak isim yeri açılmış ve imzalanmıştır. Pul-ların altında ise Ömer Mustafa isimli birinin imzası vardır.

Remzi Tartan'ın söylediğine göre şu birkaç yıl öncesine kadar Milli Bankanın bir bavul içindeki evrakları, baba yadigari eski evlerinden birinde duruyordu. Maalesef 2014 yılı içinde eve giren hırsızlar tarafından bu bavul çalınmıştır. Dolayısı ile bankaya dair tüm arşiv de yok olmuştur. Bu arşivde “Ne gibi belgeler vardı?” bilinmiyor. Ama mutlaka bir bankanın ürettiği her türlü bankacılık belgelerinin örneklerinin bu bavulda da olduğunda şüphe yoktur.

Remzi Tartan'ın kayıp bavul ve ambarlarından birinde gördüğü Rus paraları hakkındaki hatıra ve değerlendirmeleri şöyledir:

Kıymetli aile eşyalarımız ambarlarda saklanı-yordu. Hatta bunların içinde eski kalkanlar bile bulunuyordu. Bunlar belki dedemin dedesinden kalma idi. Kaybolup gittiler. Hatırladığım kadarı ile ambarın birinde altı ya da yedi adet defter vardı. Bunlar deri kaplı, birinci hamur yapraklıydı. Kaplarının üstünde Fransızca defter anlamına gelen yazılar vardı. Hepsi 700-800 sayfa idi. Kayıtlar eski yazıyla tutulmuştu. İki adetinin Kumpanyaya ait olduğunu tespit ettirmiştim. Ve birini Sapançalı'nın Karaman Tarihi'ni yayımlayan rahmetli İbrahim Güler'e vermiştim. Ne yaptığını bilmiyorum.

Bana öyle geliyor ki bu defterlerin diğerleri, Milli Bankanın defterleri idi. Çünkü içlerinden biri şirketlerin kullandığı muavin defterlerine çok benziyordu. Diğerlerinin de bilanço vb. defterler olmalıdır...

İlkokul son sınıfta olduğum günlerdi. Çocukluk işte. Gizli kapalı yerler, merakımızı kabartır ve keşfetme arzumuzu arttırırdı. Ambarlardan birinde 40 deste binlik, 40 deste yüzlük Rus parası görmüştüm. Çok iyi anımsıyorum 1000'likler 1911 yılına aitti. Saman sarısına yakın bir renkte idi. Ön yüzünde kadın erkek figürlerinden oluşan bir anıt resmi vardı. Bu paralar; Hacı Sami'nin çocukları ve torunları ambara girip çıktıkça oyun malzemesi yapıldığından zamanla tükendi ve geriye hiç bir şey kalmadı.

Rahmetli babam Hacı Sami Tartan'ın aile ya da dost meclislerinde bu paralardan hiç bahsettiğini duymadım.

Ama hep merak ettim durdum!

Bu Rus parası neyin nesi?

Bence bu Rus paraları Karaman Milli Bankası ile ilgilidir? Karaman Milli Bankası, tasarruflarının bir kısmını Rus parası ile değerlendirmiş olmalıdır. Tıpkı günümüz bankalarının paralarını dolar, avro, altın ya da repoda tuttuğu gibi. Bu Rus paralarının tamamının Çarlık Rusyası döneminden olması tasarrufun Osmanlı zamanında gerçekleştiğini göstermektedir.

Öyle sanıyorum ki Bolşevik İhtilali ile Çarlık Rusyası döneminin Rus parası tedavülde kaldı. Tahminlerim doğrultusunda Karaman Milli Bankası, tasarrufunda olan Rus parasını elinden çıkarmayarak zarar etmiştir. Rus paralarının ellerinde kalması da ayrı bir değerlendirme konusudur. Acaba bu parayı Osmanlı parasına çevirememeleri savaş da dahil olağan üstü durumlardan mı? Ya da Rusya'nın yerine kurulan Sovyetler Birliği, eski paraları tanımadı mı? Bu sorunun cevabı, o dönemi çalışan uzmanlardadır.

Şimdi makbuz haricinde Milli Bankadan günümüze iki da kasa kalmıştır. Bir tanesi Rüştü abimin çocuklarında idi. Diğer bendedir. Üzerindeki yazılardan Marsilya'da üretildiği anlaşıyor. Karaman Milli Bankasının izale-i şuyu (ortaklığın giderilmesi/bitirilmesi) sırasında babam her iki kasayı da satın almış. (Remzi Tartan, 04/02/2017 tarihli görüşme)

Kim bilir birgün Remzi Tartan'ın bahsettiği bu çanta eksiksiz bir yerlerden çıkıverir ve karanlıkta kalan birçok konuyu da aydınlatır.

İnternette yer alan bazı haber ve makalelerde Karaman Milli Bankasının iş hayatının 1937 yılında sona erdiği bilgisi vardır. Ama bu bilgilerin nereden alındığına dair kaynak gösterilmemiştir. Cumhuriyet Arşivi koleksiyonları içinde Karaman Milli Bankasına dair tespit edilen en son belge 1935 yılına aittir. 19 Ağustos 1935 yılında Karaman Milli Bankası TAŞ esas sözleşmesinin 2, 9 ve 35. maddelerinin değiştirilmesine dair bir işlem yapıldığı görülmektedir. (Cumhuriyet Arşivi, 19/08/1935) Bu bilgilere göre bankanın 1935 yılı sonlarında normal faaliyetlerine devam ettiği 1936 yılını gördüğü rahatlıkla söylenebilir.

Her ne kadar bankanın 1937 yılında kapandığına dair somut bir belge olmasa da 1937 yılı

itibar edilebilecek bir yıldır. İttihat ve Terakki hükümeti döneminde kurulan milli banka anonim şirketlerinin birçoğu bu yıllarda faaliyetlerine son vermiş ya da son vermek mecburiyetinde kalmıştır. Bu yıllar; ülke genelinde şube ağını kurmuş ulusal bankaların, ülke ekonomisinde yavaş yavaş yerini almaya başladığı dönemdir. Milli bankaların sonu kaçınılmazdı. Nasıl olsa yerel kimliklerinin ve yerel faaliyetlerinin birgün sonu gelecekti. Devletin ulusal bankalara tanıdığı imtiyazlar, kurumsallaşamamış ve hep yerelde kalmış milli bankaların sonunu hızlandırmıştır.

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT MÜDÜRLÜĞÜ
Şube 1/342
Sayı 1

KARARNAME

Karaman Milli Bankası Türk anonim şirketi esas mukavelesinin 23,24,28,35,40,41 ve 42 inci maddelerinin merbut şekilde tadili; İktisat Vekâletinin 18/6/931 tarih ve 17322/3477 numaralı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 21/6/931 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur .

21/6/931

REİSİCUMHUR

Gazi M. Kemal

Bk. V.

Yazıcı

Ad. V.

Mustafa Kemal

M. M. V.

Kemal

Da. V.

S. W. W.

Ha. V.

S. T. B.

Ma. V.

M. M. M. M.

Mt. V.

K. M. T.

Na. V.

S. T. B.

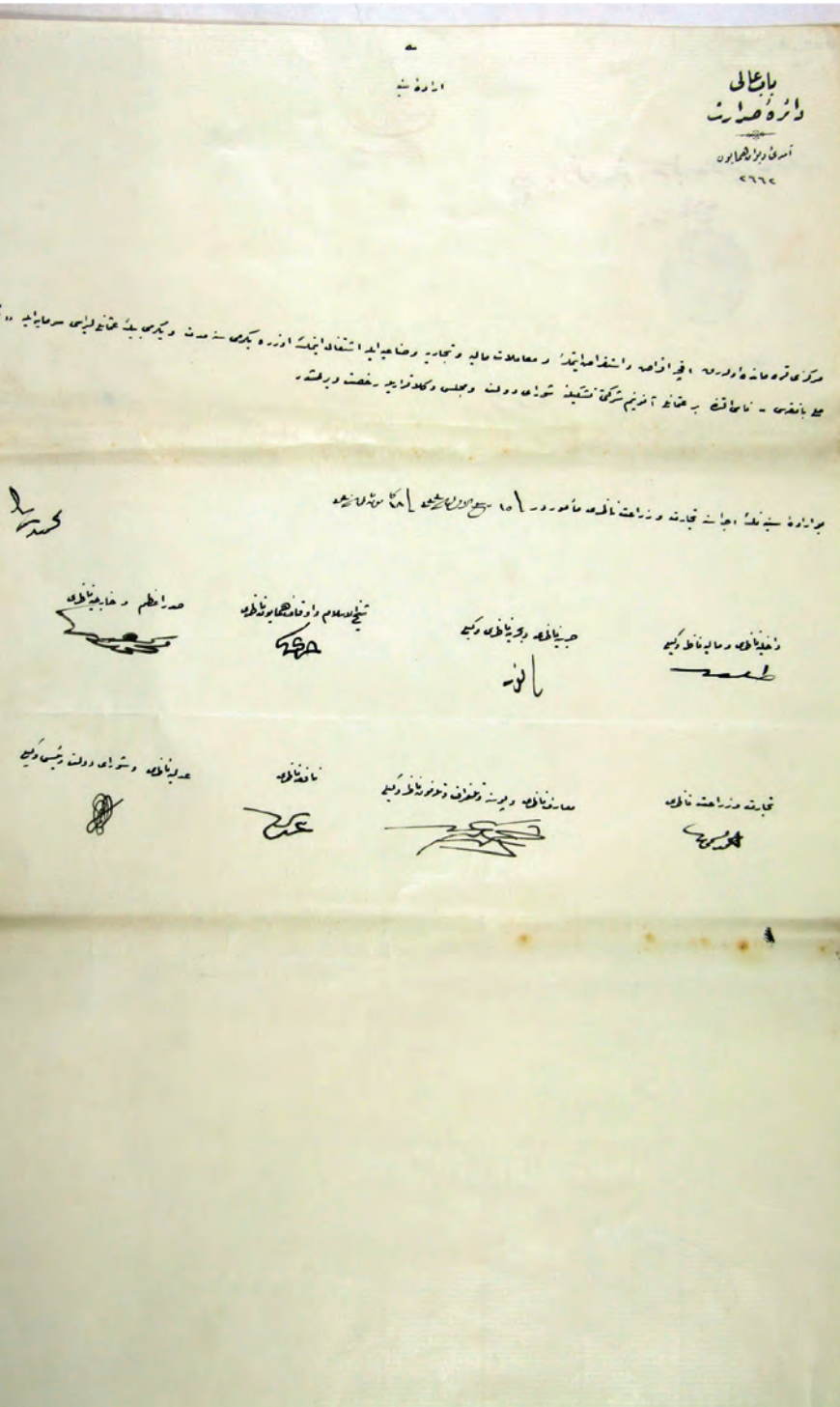
İk. V.

S. T. B.

S. İ. M. V.

S. T. B.

080 18 01 02 21 45 3

Remzi Tartan'ın yukarıda söylediği “izale-i şuyu (ortaklığın bitirilmesi)” ifadesi -daha doğru bilgi çıkıncaya ya da teyit edilinceye kadar- Karaman Milli Bankasının nasıl kapan-
dığını açıklayan en önemli bilgidir. Buna göre ortaklar; bankanın faaliyetlerini sonlandırmak için karar alıp tasfiye etmiştir. İzale-i şuyu yolu ile de bankanın taşınır taşınmaz varlığını kendi aralarında paylaşmışlardır.

Doğruluğu kesinleştirilmeyen bir başka bilgiye göre de -izale-i şuyu sonrası- banka; Çiftçi Bankasına devredilmiştir.

Karaman Milli Bankası hakkında görüşler düşünceler

Mersin ekonomisine bankacılık işlevi yanında bugün de ayakta duran binalarıyla damgasını vurmuş İş ve Merkez Bankalarına gelmeden önce Cumhuriyetin ilk yıllarında ortaya çıkıp sonra kaybolmuş iki küçük finans kurumuna değinmek gerekir.

1927’ de Karaman’ da kurulduktan sonra genel merkez dışındaki ilk ve tek şubesini Mersin’ de açan Karaman Çiftçi Bankası’dır.

1933 bilançosuna göre Mersin şubesinin tesisi için 2 bin 414 lira ayrılan banka, daha ayakları üzerine basma fırsatını yakalayamadan 1929’ da Amerika Birleşik Devletlerinde başlayıp tüm dünyayı saran küresel krizden etkilenir ve 1934 yılında Mersin şubesi kepenklerini indirir. 1937’de ise Karaman’daki genel merkez kapanarak banka 1965’e kadar sürecek tasfiye masasına terk edilecektir.

İlginçtir, Karaman, Osmanlı’nın son dönemi ile Cumhuriyetin ilk yıllarında Çiftçi Bankası dışında da finans kurumlarına ev sahipliği yapar. 1915’te Karaman Milli Bankası, 1927’ de Karaman’a bağlı Ermenek Ahali Bankası...

2.414 lira tahsis edilen Karaman Çiftçi Bankası Mersin şubesi nerede mi faaliyet gösterir?

Bugün de neredeyse tüm bankaların yoğunlaştığı Gümrük Meydanı ile Uray Caddesinin keşiştiği kavşağın batı köşesinde önceleri Avrupa sonra Akdeniz adını alan otelin alt katında yer alır banka şubesi...

Ve ilginçtir bugün de bir bankaya (Deniz Bank) ev sahipliği yapmaktadır yıkılıp yapılan mekânın bu giriş katı...

Abdullah Ayan, Mersin ve Bankacılık, 22/12/2016,

www.ufukturu.net

Karaman Milli Bankası

İdare merkezi Karaman’da olmak ve diğer vilayetlerde şube ve acenteler açmak üzere yirmi yıllığına 18 Nisan 1915 tarihinde kesin kuruluşunu tamamlamıştır. Şirket her nevi itibari işlemleri icra etmek, ticari, sınai ve madeni her türlü menkul değerler ile ilgilenmek, bunlarla ilgili imtiyazları almak ve işletmelere sahip olmak gayesiyle kurulmuştur. Sermayesi beşer liralık 4.000 hisseye bölünmüş 20.000 liradır, Bu sermayeyi bir misli artırmaya yetkilidir. Hisse senetleri yarı bedelleri ödendikten sonra

hamiline yazılacaktır. 6 üyeli İdare Meclisi'nin her halde Osmanlı vatandaşları arasından seçilmeleri şarttır. Her yıl üyelerin üçte biri değiştirilir. Ayda 2 defa toplanma mecburiyetleri vardır. Görüşmelerin geçerli olması için üyelerin yarıdan bir fazla sayıda toplantıda hazır bulunmaları gerekir. Ayrıca her bir üye şirketin 20 hissesine sahip olmalıdır. Genel kurul her sene mart ayında merkezde olağan toplantısını yapar. En az 5 hisseye sahip olanlar genel kurulda katılma hakkını kazanır. Bir hissedarın 5'den fazla oy hakkı bulunamaz. Tedavüle çıkarılan hisselerin en az yüzde 25'ine sahip hissedarların toplantıdan en az on gün evvel yapacakları teklifler Genel Kurul gündemine alınır. Mali yıl martta başlar. Safi gelirden ihtiyat akçesi olarak yüzde 3 ayrıldıktan sonra geri kalan üç sene dağıtılmayacak ve anaparaya ilave edilecektir. Bu süreden sonra elde edilen temettünün dağıtılıp dağıtılmayacağı, harcama ve dağıtım usulleri genel kurulca belirlenecektir.

Temettünün dağıtılması kararı alındığı zaman adı geçen yüzde 3 ihtiyat akçesinden sonra geri kalan paranın yüzde 8'i kuruculara artanı hissedarlara dağıtılır. Beş sene süreyle satılması imkânsız ve isme yazılı olarak 600 adet kurucu hissesi tahsis edilecektir. İhtiyat akçesi sermayenin dörtte birine ulaştıktan sonra kesilmez. Şirket tahvil ihracı için hükümetten ayrıca izin almaya mecburdur. Şirket kurulduğu günden itibaren mali durumu ile ilgili evrakları bakanlığa göndermemiştir. Dosyasında bulunan 1915 senesi müfettiş raporuna göre bankanın hesap kayıtları, vezne, emtia ve sair işlemlerinin; mali işlemler yapmayı esas alan anonim bir itibar kuruluşunda bulunması zorunlu olan nizam ve mükemmeliyetten çok uzak olduğu anlaşılmaktadır.

Ticâret ve Ziraat Nezâreti, 1918, 97; Balcı-Sırma, 2010, 233

Karaman Milli Bankası

Karaman Cumhuriyet öncesi ve sonrası daima ticari hayatında canlı ve önemli bir hareketlilik görüldüğü için 1915 yılında "Karaman Milli Bankası" kurulmuştur. Kurucuları Karaman'da kantariye-manifatura-zahire-kösele gibi çeşitli konularda ticaret yapan 20 kişi. Kurucuları:

Sami Tartan

Hacı Ali Boynukalın

Bahri Kayserilioğlu

Refet Kayserilioğlu

Yüzbaşı zade Mahmut Efendi

Yüzbaşı zade Sabri Efendi

Zengenli zade Halil Hüseyin Efendi

Akkülâh Hüseyin Efendi

Kasabalı zade Hacı Süleyman Efendi

Hacı Ahmet Efendi

Kurucular arasında ayrıca Ticaret ve Ziraat Nazırı Ahmet Nesimi Paşa'nın imzası bulunmaktadır. 20. 000 Osmanlı Lirasına kurulmuştur. Banka kredi işlemleri yanısıra ticari işlemlerde de bulunmuştur. Banka 1930 yılına kadar kar etmiş. 1930'daki kuraklık ve iktisadi buhran bankayı sarsmıştır. 1936 yılında yeni bankalar kanuna uyamaması nedeniyle 1941 yılında tasfiyesine karar verilmiştir.

Rıfki Boynukalın, Bütün Yönleriyle Karaman İli, İstanbul, 1990

1900'lü yıllarda Balkanlardaki ulusalcı hareketler, imparatorluğun kurucu tebaası olan Türkleri, "edrak-i bi-idrak" anlayışından uzaklaştırmıştı. Tartanzade Hacı Sami'nin yeni iş arkadaşları ve geniş çevre; ticarete bankacılığın önemini çok çabuk kavramasına ve geldiği bölgeye de ivme ve kar kazandıracağına inandırmıştı. Kumpanya ortaklarını, yakın akrabası halasının oğlu Müftü'nün Ahmet Efendi ve eşraftan dostları Boynukalın Ali Efendi gibi dostlarına yazışmalarla ikna etti. Çok uzun süren sabırla iki yılı aşan bir süre bürokratik engellerle dolu olan yolu aşmak için çok uğraş verdi. Karaman Milli Bankası olarak adlandırılan banka kurulmuş olur. Tartanzade Hacı Sami kurucu hissedar olarak, gerekli belge, kullanılacak defter ve kâğıtları üzerinde bankanın ismini Latin harfleriyle Fransızca, Arap harfleriyle Osmanlıca olarak bastırır özel ulakla Karaman'a gönderir. Remzi Tartan, Yüz Yıllık Çınar Hacı Sami Tartan, Talat Duru Armağanı, 2016,389-405

20.YIL KUTLAMASI

HÜSEYİN ARSLAN'A KENT RADYO'DAN ÖDÜL

Kent Radyo'nun kuruluşunun 20. Yıldönümü görkemli bir etkinlikle kutlandı.

20 Ekim Cuma akşama Liva otelde yapılan çok geniş bir katılım gerçekleşti.

Önce Kent Radyo'nun tanıtım videosu izlendi ve ardından Kent Radyo ekibi yaptığı Mersin, Silifke ve Roman Tarihi belgesellerinden kimi bölümler izlendi. Kent Radyo yayın yönetmeni Mirza Turgut'un konuşmasından sonra ÖDÜL TÖRENİNE geçildi.

Çeşitli kategorilerde ödüller sahibini bulurken ARBEL CEO'SU ve Dünya Bakliyat Konfederasyonu Başkanı Hüseyin Arslan'a BÜYÜK ONUR ÖDÜLÜ verildi.

Hüseyin Arslan'ın yurt dışında olmasından dolayı ödülü ARBEL yönetim kurulu başkan yardımcısı Hasan Arslan, Mezitli Belediye başkanı Neşet Tarhan'ın elinden aldı.

Bu arada bir konuşma yapan Mirza Turgut, BÜYÜK ONUR ÖDÜLÜ ile ilgili şu açıklamayı yaptı:"Hüseyin Bey hepimizin arkadaşı, Mersin'in tüm sokaklarında ayak izleri var. O, şu an Dünya Bakliyat Konfederasyonu başkanı..."

Duydum ki Hindistan hükümeti Hüseyin Arslan'a ONUR ÖDÜLÜ verecekti. Biz onlardan erken davrandık ve hem Kent Radyo'yu hem de Mersin'i kurtardık. Eğer Hindistan hükümetinden sonra verseydik, çok üzülürdüm. Hüseyin bey üç yıldır Dünya Bakliyat Konfederasyonu başkanı ama henüz Mersin'de herhangi bir kurum ödül vermedi. İlk defa KENT RADYO OLARAK BİZ VERDİK.

Öte yandan Kent Radyo kuruluş kutlaması ve ödül töreninden hemen sonra KANADA eyalet hükümeti Hüseyin Arslan'a HİZMET VE ONUR ödülü verdiği haberi geldi. Kent Radyo olarak bu ödül için Hüseyin Arslan'ı kutluyoruz Kanada hükümetinden önce verdiğimiz içini de ayrıca memnuniyetimizi bildiririz"dedi.

TOYOTA

İYİNİN DE İYİSİ

HILUX

%0 FAİZ %100 MACERA

Kampanyada belirtilen kredi koşulları, anlaşmalı finans kuruluşunun belirlediği şartlarda geçerlidir. Kredi kuruluşunun, kredi başvurusunu reddetmesi ve kredi kullanılmamasından Toyota Finans ve Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş. sorumlu değildir. Tüketici kredilerindeki tahsis ücreti, kredi kullanımı için bir kereye mahsus, kullanılan kredi tutarının binde beşi olacak şekilde sınırlandırılmıştır. Toyota Finans tüketici kredilerinde belirtilen %0 faiz oranı, Temmuz 2017 ve öncesi üretilen Hilux 4x2 ve 4x4 düz vites modelleri için 18.000 TL kredi tutarı ve 12 ay vadede, aylık toplam maliyet oranı %0,0811, yıllık toplam maliyet oranı %0,9773, tahsis ücreti 94,50 TL ödeme seçenekleri ile geçerlidir. Kampanya stoklarla sınırlıdır. İlanda yer verilen modelin CO₂ salımı 187 – 194 gr/km ve birleşik yakıt tüketimi 7.1 – 7.3 lt/100 km değerleri arasındadır. Ödeme seçenekleri ve ayrıntılı bilgi Toyota Plazalar ve toyota.com.tr'de.

toyota.com.tr

Toyota Plaza Boranlar

Yeni mahalle G.M.K. Bulvarı 33174 Sok., No: 1, Mezitli, MERSİN Tel: (0324) 357 03 03 Faks: (0324) 357 03 77

Göz kararı değil Ölçülü paket

İdeal ölçülerine ayırması bizden,
dilediğiniz kadar pişirmesi sizden.

**SAĞLIKLI
BESLEYİCİ
DOYURUCU
ENERJİK**

Türkiye'de üretilen
İLK ve TEK

www.arbella.tv

f t i /arbellamakarna

Arbella makarnalar, yüksek kaliteli durum buğdayından üretilir.

